Ն. 5482 | 1903 ՅՈՒՆԻՍ 7 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ | 1321 ՐԷՊԻ ԽԻԼ ԷՎՎԷԼ 23 | ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Իսթանպօլ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշր.	150 »	80 »	45 »

Մէմալիկ 20 ղշ. ...

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — (جريدهٔ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده تاسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2նճի վէ 3իւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իսթըքլալինէսի Սթանպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր։ Բէհաֆթէի մէվատ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ– մուրաճաաթ օլունա։ Մէվատը նաշիրայէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռօմատան չըգան մէվսուգ խապէրլէրէ կէօրէ, Ֆրանսա րէիսի ճիւմհուրը Ռօմատա պուլընտըղը էսնատէ Բապա հազրէթլէրի թարաֆընտան միւլագաթը գապուլ օլունմայաճագ տըր։ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ պու խուսուսա տաիր Վաթիկան պէյանը մալիւմաթ էյլէմիշ օլտուղու, Մ. Լուպէ՝ Վաթիկանը զիյարէթէ թէշէպպիւս իթմէյէճէք տիր։

——

«Նօր Տայչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ» կազէթասընըն ալտըղը խապէրէ նազարան, Ալէմանիա պաշ վէքիլի գօնթ Պիւլօվ՝ միյաէսինտէն պիրազ րահաթսըզլանտըղընտան, օտասընտան չըգամամըշ տըր։

Փարիզտէն խըթիֆա իտէճէք օլան Բըրուսիա տաիրէ նազըրընըն հէրիյէ Յօզթ. էսրան Թային օլունաճագ տըր։ Միւշարէլէյհ Ռէյխսթագ մէճլիսինտէ վաազիֆ ֆրգասը րէիսի պուլընըյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէլանիգ ալայը տաին Համիտիյէ համիտիէսինտէ իճրա պույրուլմուշ տըր։

Բէսմը մէզգիւրը Թէմիզչա իթմէք իւզրէ տաիրէի մախսուսաէտէ Աւսթրիա սէֆիրի Պարօն տը Գալիս վէ սէֆարէթ պաշ թէրճիւմանը, Բապա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի Մօնսէնեօր Պօնէթթի վէ պաշ քեաթիպի, Եունան գօնսօլօսը, Թէրճէմանը վէ էքի րէֆիգի, Ֆրանսա սէֆարէթի մայէթ վափօրը գապթընընտան պիր զաթ հազըր պուլընտուղու կիպի, սէֆարէթխանէլէրտէն թավսիյէ իլէ կէլմիշ օլան 50 գատար զէվաթը էճնէպիյէ, վէ Ալէմանիա սէֆարէթի մայէթ վափօրը զապիթլէրի իլէ պէրապէր 24 քիշի սէաթ իւզէրինտէ հազըր պուլընմըշլար վէ լազըմ կէլէնլէր իլթիֆաթը Շահանէյէ նաիլ օլմուշլար տըր։

ՌԷՍՄԻ.— Տիւնքի ճումաա կիւնիւ Սէլամլըգ րէսմը ալիսինտէն սօնրա չայան պույրըլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի իւզէրինէ Ավուսթրիա-Մաճառիսթան սէֆիրը քէպիրի էթոլ. Պ. տը Գալիս հազրէթլէրի՝ սուրէթը ղայրը րէսմիյէտէ հուզուրը չէվքէթմէվֆուրը հազրէթը Թաճտարիտէ էրէֆը մէսուլա նաիլ օլմուշ տըր։

—Բապա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի Մօնսէնեօր Պօնէթթի՝ նամիզաճըլըղընա մէպնի պիր էքի կիւնէ գատար Եվրօբա գայըրճալարընա կիտէճէք տիր.

—Մըսըր Խըտիվի Ապպաս Հիլմի բաշա հազրէթլէրի կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ աքշամ սաաթ 10տա Քէօսթէնճէյէ նէթիշէրէք, իսքէլէտէ՝ Քէօսթէնճէ բրէֆէսի Մ. Վարնէյ իլէ մէմուրինը հիւքիւմէթ թարաֆընտան իսթիգպալ իտիլմիշ, վէ Նօրգ սիւրած գաթարընա րաքիպէն Վիէննայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ սապահլայըն սաաթ 7ի 20 կէչէրէք Պուգրէշ նէթիշմիշ տիր։ Թրէնին Պուգրէշտէն միւրուրինտէ զապթիյէ նազըրը Մ. Սայթա սթասիօնտա պուլընարագ, միւշարէլէյհի Ռումանիա հիւքիւմէթի նամընա սէլամլամըշ տըր։ Խըտիվը միւշարէլէյհ կէօրտիւկի հիւսնի գապուլտէն տօլայը Ռումանիա գրալընա պու Թէլէկրաֆ պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

—Սապըգ Ֆրանսա իմբէրաթօրիչասը Էօժէնի հազրէթլէրի՝ էվվէլքի աքշամ «Թիսթէլ» նամ Ինկիլիզ Թէնէզզիւհ վափօրըյլա Իզմիրէ մուվասալաթ իտէրէք, մայէթինտէ պուլունան քեաթիպը խուսուսի վէ բրէնսէս տըլա Մօսգուա, Մատմազէլ տը Լէսէբս, տիւգ տը Գամանթրա, գօնթ Բէրրէմօլի վէ Մ. Բէլթէրի իլէ գարայա չըգըպ հիւքիւմէթէք Զօրլը վէ Պէզէսթէնի տօլաշմըշ վէ պազը անթիգա էշեա սաթըն ալտըգտան վէ չէհրին չայանը թամաշա մահալլէրինի կէզտիքտէն սօնրա ագշամ վափօրա ավտէթ էյլէմիշտիր։ Միւշարէլէյհա՝ էլէէվմ 77 եաշընտա օլուպ, պունընլա իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ Իզմիրի զիյարէթ իթմիշ տիր։

—Պիլճիւմլէ իւմէրա վէ զապըթանըն եազըգ էլպիսէ կիյմէլէրի խուսուսընա կէչէն կիւն իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլմաղլա, իւմէրա վէ զապըթանը մումայիլէյհիմ՝ տիւնքի Սէլամլըգ րէսմինտէ եազըգ էլպիսէ իլէ հազըր պուլընմըշլարտըր։

—Շիշլիտէ քեաին Համիտիյէ չօճուգ խասթախանէսինէ 3—4 բավիյօնըն տահա իլավէսիյլէ, էլէքթրիգլէ թէնավիրը մախսուս պիր Թագըմ ալէթ ու էտէվաթը ճէրահիէնին Եվրօբատան ճէլպի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Շամտանիի հազրէթը Բատիշահի Մուսթաֆա պէյ Բիւյիւք Այասօֆեա մէտրէսէսինէ կիտէրէք քէսաթրէնկի 11 գօյուն էթի իլէ աթիյէյի Սէնիյէի մէտրէսէի մէզգիւրէտէ պուլընան Թալէպէի ուլումա Թէվզի իթմիշ տիր։

—Պունտան սօնրա յալըզգ իլէ օգունմայաճագ տէրճէճէտ եազըղըմըզ ատրէսլի մէքթուպ վէ բօսթա բաքէթլէրինին բօսթախանէլէրճէ գապուլ օլունմամասը գարարկիր օլմուշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասընըն Գաշրէ շիւպէսի տիրէքթօրը Մ. Վուտ էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Գօնեա-Էրէյլի խաթթը ինշաաթընա պաշլանըլաճաղը ճիհէթիլէ, գօմիսէրին պիր ան էվվէլ Թայինի Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ ու իշար գըլընմըշ տըր։

—Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եօլը մէնֆաաթընա աաշալը մասաշըն վէրէճէկի սէնէտաթթան ալընաճագ պիր ղշ. իանէ պիր իսթիսնա օլմայըպ, անճագ մաաշլարընը գուբօն իլէ եանի պիլա սէնէտ ալանլարտան մէզգիւր պիր ղշ.ըն ալընմասը իճապ իթմէյէճէկի գարարը իգթիզասընտան պուլունտուղը՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Այըրն վիլայէթինտէ գաաիմ Լարիսա մէվգըը խարապէսինտէն զուհուր իտէն տասրը աթիգատան պազը Թաշլար՝ օ ճիվարտա ինշաաթը ատիյէտէ գուլլանըլտըղը խապէր ալընմասըյլա, տէրհալ մէն իտիլէրէք, մուամէլէի լազըմէսի իճրա օլունմըշ տըր։

—Եէվմը ճիւլուսը Հիւմայունա միւսատիֆ օլան օղոստ.ըն 19ընճը կիւնիւ րէսմը քիւշատը իճրա իտիլէճէք օլան Տարիւլ Խայրըն մէնսուպինինէ թախսիս իտիլմէք իւզրէ, ղայէթ նէֆիս վէ սըհհաթէ մուվաֆըգ սիկարա քեաղըտըընըն իհտասը իլէ սաթըլըա չըգարըլմասը վէ պունտան հասըլ օլաճագ թէմէթթիւնին սէնէվի 1800 լիրայը կէչէճէյի հազըրլընտա մէրճինէ թագտիմ գըլընան լայիհա Շուրայի Տէվլէթճէ Թասվիբ իտիլիպ Թիճարէթ նէզարէթինէ Թէպլիղ իթմա պույրըլմըշ տըր։

—Մալիյէ իշլէրինտէ գուլլանըլաճագ իւմէրա վէ զապըթանը ասքէրիյէնին հէյնը իսթիխտամլարընտա քէնտիլէրինտէն միւլքիյէ վէ մալիյէ մէմուրլարը կիպի քէֆալէթ ալընմասը գարարկիր օլմուշ տըր։

—Տիւն սապահ Իւսկիւտարըն պազը ճիհէթլէրինէ տօլու եաղմըշ տըր։

—Ռուսիա գումբանեասընըն «Կրանտիւգ Ալէքսանտր» նամընտաքի եէնի վափօրը՝ էվվէլքի կիւն Օտէսատան իլք տէֆա օլարագ լիմանըմըզա վիւրուտ իթմիշ տիր։ Տիւն Պէօյիւքտէրէ էօնիւնտէ մէզգիւր վափօր տէրունինտէ աճէնթէխանէ թարաֆընտան պիր զիյաֆէթ չէքիլիպ, պունտա Ռուսիա սէֆիրի իլէ սէֆարէթ վէ գօնսօլօսխանէնին մէմուրլարը, Ռուսիա սէֆարէթի մայէթ վափօրլարընըն գօմանտան վէ զապըթանը իլէ Իրան սէֆիրի հազրէթլէրի հազըր պուլընմըշլար տըր։

—Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ վէ Այասթէֆանօս իսքէլէլէրինին հէման թամիրիյլէ մէզգիւր իսքէլէլէր արասընտա եիւրիւմէ վափօրլար իլէ մունթազամ սէֆէրլէր իճրասը Իտարէի Մախսուսէճէ գարարլաշտըրըլմըշ վէ իսքէլէլէրին թամիրաթընա պաշլանաճագ տըր։

—Ռուսիա տէվլէթինին Ագտէնիզ տօնանմասընտան 69 Թայֆա վէ 6 Թօբճու «Ավրէգ» Թօրբիլ վափօրը էվվէլքի կիւն Բիրէտէն Իզմիրէ կէլմիշ տիր։

—Սէլանիք իլէ Մանասթըր արասընտա չըվէնտըֆէր պօյունտա ուզատըլան Թէլէկրաֆ խաթթը իքմալ օլընարագ, մուխապէրաթա պաշլանմըշ տըր։

—Երամեան տէվ. Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինին գօրուսընտան քէսիլէն 1400 Թէլէկրաֆ տիրէյինի մուայէնէ իլէ Թէսլիմ ալմագ իչիւն Թէլէկրաֆ նէզարէթի մէճլիսի ազասընտան սաաթ. Մուխլիս պէյ հազրէթլէրիյլէ միւհէնտիս գալէմի մէմուրլարընտան Մաթէլլի էֆ. մէմուր իտիլմիշլէր տիր։

—Բօսթալար միւտիրը ումումիյիկի՝ հէվալէնամէ, բօսթա, գօնթրօլ մէսաիհ գալէմլէրի մուամէլաթը ճարիյէսինին կիւն պէ կիւն չօղալմագտա պուլընմասը ճիհէթիլէ, ազլամը մէզգիւրէ մէմուրինինէ իլավէթէն լազըմ կէլէն մէմուրինին իւթիխապը վէ մաաշլաթ մուայէնէլէրինին Թէսվիյէսինէ պու քէրրէ իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրումըշ տըր։

—Սիւամ մէճլիսի ազասընտան օլուպ 1893 սէնէսինտէն 1899 սէնէսինէ գատար ումումի վէզնէտարլըղընը իֆա իտէն Թօսուրա Նամ չըլըս՝ վէզնէտէ 2000 Օսմ. լիրասը բատտէյինտէ զուհուր իտէն աչըղըն կէօյա Մէնէլայօ Նիգօլայօ նամընտա պիրի Թարաֆընտան չալընտըղընը տէրմիյան իլէ եազայը գուրթարմագ իսթէմիշ իսէ տէ, պունըն պիր իֆթիրատան իպարէթ օլտըղը Թէհագգուգ իթմիշ վէ 2000 Օսմ. լիրասընըն մէրգում վէզնէտար Թարաֆընտան չալընտըղը անլաշըլարագ, մահքէմէճէ ճինայէթլէ իթհամընա գարար վէրիլմիշ տիր։ Մէրգում Թօսուրա հալը ֆիրարտա պուլունտըղընտան, Սիսամ մահքէմէսինճէ ալէյհինտէ աեզ ու կիրիֆթ միւզաքքէրէսի իլան իտիլմիշ տիր։

—Սազըղըն Գալամօթի նամ գարիյէսինտէ Նիգօլա Պօլայէրի նամընտա պիրի՝ կէչէն մայիսին 24ինճի կիւնիւ, եանընտա պուլունան չօճուգլարը՝ 15 եաշընտա Վանկէլ իլէ 12 եաշընտա քէրիմէսի Սէվասթի իլէ պաղչէսինէ կիթմիշ տիր։ Մէրգում պաղչէյի սուլամագլա մէշղուլ իքէն, չօճուգլարընըն հէր իքիսի եաքընտա պուլընան տէնիզ գըյըսընա էնմիշլէր վէ օրատա Վանկէլ տէնիզէ կիրմիշ տիր։ Զօճուգ եիւզմէք պիլմէտիկինտէն, ղարգ օլմագ թէհլիքէսինէ կէլմիշ, գըզգարտաշը վագաայը բէտէրինէ պիլտիրմիշ վէ բէտէր տախի օղլունը գուրթարմագ իչիւն տէրհալ տէնիզէ աթըլմըշ իսէ տէ, մագսատընտա մուվաֆֆագ օլամատըղընտան պաշգա քէնտի տէ օղլու իլէ պէրապէր պօղուլըպ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրանըն Թարապուլուսը Ղարպ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Լաժակօ Թարաֆընտան հիւքիւմէթը մէթպուէսինէ կէօնտէրիլէն պիր րաբօրթտա մէզգիւր վիլայէթ ահվալը թիճարիյէսի վէ էգօնօմիգըյէսինէ մութէալլիգ մալիւմաթը նաֆիա միւնտէրիճ պուլունմագտա տըր։

Մումայիլէյհին իֆատէսինէ նազարան վիլայէթէ վուգու պուլան իտխալաթը սէնէվիյէնին միգտարը վասաթիսի 770000 Ինկ. լիրասը տըր։ 1902 սէնէսինտէ գուրագլըգտան գէյթուն վէ հուպուպաթ մահսուլաթընըն պէրէքէթսիզ օլմասընտան տօլայը վիլայէթին Թիճարէթը ումումիյէսինտէ պիր Թէնէզզիւլ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Սէնէի մէզգիւրէ զարֆընտա Աֆրիգանըն Գանօ գըթասընտան 1200 տէվէլի պիր քէրվան կէլմիշ տիր։ Բուստա վափօրլարը՝ ալէլէքսէր Մարսիլեայա վէ Ճէնովայա Թիճճար էշեայը նագլ իթմէքտէ տիրլէր։ Պիւթիւն սէնէտէ օղրայան միւխթէլիֆ պանտէրալը սէֆինէլէրին մէճմուը՝ 771, վէ հաճմը 263,953 Թօնօ իտի։

—Տիւն սապահ Պէյօղլունտա Ս.Թարօտէին քիլիսէսինին սօգագընտա սարրաֆ Տիգրան ազա Դարպասեանըն 10 եաշընտաքի Վահրամ իսմինտէքի օղլու էսասան մէքթէպինէ կիթմէքտէ իքէն՝ սօպաճը Անտօն աղանըն չըրագը 12 եաշընտա Տիմիթրի՝ գօնուշուրաճըը պուշաղը իլէ չօճուղըն սօլ Թարաֆընա վուրմուշ տըր։ Վահրամ՝ Տօղրու Եօլա գատար կիտէպիլմիշ վէ օրատա էսէրէ տուշմիշ տիր։ Մուախխէրէն չօճուղը Ֆրանսըզ խասթախանէսինէ նագլ իթմիշլէր տիր։ Պունըն սէպէպի՝ Վահրամ Տիմիթրիին պուլընտըղը տուքեանընըն էօնիւնտէն կէչտիղի վագըթ, «Քէօր կէօզլիւ» տէր իմիշ։ Տիւն տախի Վահրամ այնը սէօզիւ Թէքրար իթմէքլէ, Տիմիթրի հիտտէթլէնէրէք պու ճինայէթի իճրա էյլէմիշ տիր։ Ճարիհ եագալանմըշ տըր։ Իճրա օլունան մուայէնէտէ էկէր պուշագ եարըմ սանթիմ զիյատէ կիրէ իմիշ՝ չօճուղըն էօլիւմիւ մուհագգագ օլաճաղը անլաշըլմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Բարիզտէն ալընան սօն խապէրլէրէ նազարան, էճնէպի էսհամընըն քեաֆֆէսի խաֆիֆ օլտուղը հալտէ, էսհամը Օսմանիյէ սօն տէրէճէտէ Թէրագգը էթմէքտէ տիր։ C սէրիսի Թէքրար 12 սանթիմ, D սէրիսի 20 սանթիմ եիւքսէլտիկի կիպի, Պանգը Օսմանի Թահվիլաթը տախի 2 ֆրգ. ֆըրլամըշ տըր։

ԻՖԼԱՍ

Բարիզտէն Վիէննայա եազըլտըղընա կէօրէ, Բարիզին էն մէշհուր էլմաս Թիճճարլարընտան Գարակիւլեան վէ Թօգաթլեան Թիճարէթխանէսի իլանը իֆլաս իթմիշ տիր։ Մէզգիւր Թիճարէթխանէնին տուլունմէթը՝ միւհիմ պիր րագգամա պալիղ իմիշ։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆՏԷ
ՏՕՆ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵՕՐԹՈՒՍԸ

Եարընքի բազար կիւնիւ Ս. Էջմիածինին Տօն կաթողիկէ եօրթուսը օլուպ, մունէսէպէթը մէզհէպիյէի մէզգիւրէնին 1600ինճի սէնէի տէվրիյէսի Թէսխիրիյէսի օլմագ միւնասէպէթիյլէ, ազաժմէ Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսը Թարաֆընտան խասսէթէն եազըլան Կոնդակ վասըթասըյլա իլան օլունտըղը իւզրէ, եարըն պիլճիւմլէ Էրմէնի Առաքէլական վէ Ուղղափառ քիլիսէլէրինտէ ղայէթ մութանթան վէ չաշաալը պիր սուրէթտէ մէզգիւր սէնէի տէվրիյէ զիյնէթի իճրա օլունաճագ տըր։

Պու միւնասէպէթլէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ եարըն Մայր Եկեղեցիտէ խասսէթէն Ս. Պատարագ Թագտիս իտէճէք վէ Ս. Էջմիածինին միւթէվէֆֆա Կաթողիկոսլարընըն իսթիրահաթը րուհլարը իչիւն Հոգեհանգիստ այինի իճրա էյլէյէճէք տիր։

Պու կիւնքի «Սուրհանդակ» կազէթամըզտա իշպու զիյնէթը րուհանիյէ միւնասէպէթիյլէ, չայանը գըրաաթ մուֆասսալ պիր մէգալէ նէշր օլունմըշ տըր։

——

Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի էվվէլքի ագշամ Շիշլի գապրիսթանընը զիյարէթ իտէրէք, ինշաաթը վագըայը կէօզտէն կէչիրմիշ տիր։

——

Պ. Մանթաշեանց՝ Թիֆլիստէքի Թիճարէթ մէքթէպինէ 50,000 րուպլի իհտա իթմիշ օլմաղլա, մէզգիւր մէքթէպ լէքէնտի իսմի իլէ Թէսմիյէ օլունմասընա գարար վէրիլմիշտիր։ Ռուսիա մէարիֆ նազըրը պունա մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։

——

Մուշ Պատր. Փոխանորդը Պէհրիկեան Տ. Խոսրով վարդապետ՝ Բաթրիգխանէյէ պիր Թահրիրաթ եազարագ, Մալազկերտ զէլզէլէզէտէկեանընա իանէ իթմէք մագսատիյլէ 50 Օսմ. լիրալըգ պիր բօլիչա չէքմիշ օլտըղընը պիլտիրմիշ, վէ լաքին միւթէաատտիտ աֆէթզէտէկեանըն լէվազիմ ու իհթիյաճաթը միւվաճէհէսինտէ պու միգտար մէպլաղըն ազ վէ քիֆայէթսիզ օլտըղընը իլավէ էյլէմիշ տիր։ Զաթէն մալիւմ օլտըղը իւզրէ, տէհշէթլի զէլզէլէտէն էհալի բէք զիյատէ խասարաթա վէ միւթէզարրըր օլմուշ տըր։ Զէլզէլէ՝ միւթաատտին զիյատէ չիտաէթլի վէ միւհլիք օլմուշ, խասարաթ տա այնը նիսպէթտէ վուգու պուլմուշ, միւթէաատտիտ քէօյլէր սարսըլըշլարտան խասարաթա օլմուշ վէ բէք չօգ նուֆուս Թէլէֆ օլուպ, խասարաթը միւթէաատիտէ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Ֆէլաքէթզէտէ էհալի՝ էլան իգամէթկեահտան, չիֆթ վէ սիւտ հայվանաթընտան վէ մէէքիւլաթ վէ սաիրէտէն մահրում պուլունըյօր։ Եալընըզ Մալազկերտ տէյիլ՝ Պուլանըգտա տա միւհթաճին պուլընմագլա, ճէտվէլը էսամիսի Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Մալազկերտտէ զէլզէլէտէն 7 քիլիսէ տէ խարապ օլուպ, պունլարըն պիրի Պուլանըգտա պուլունըյօր։ 4—500 խանէ եըգըլմըշ. 650տէն զիյատէ նուֆուս Թէլէֆ օլմուշ, 1600 չիֆթ հայվանաթը, 844 ինէք, 50—60 պէկիր վէ մէրքէպ վէ 2000 գատար տա գօյուն Թէլէֆ օլմուշ տըր։ Աֆէթզէտէկեան միյանընտա եարալըլար, խասթէկեան վէ տէհշէթ զանլը տախի վար տըր։ Էհալի՝ միւհթաճը Թէաավի օլտըղընտան, Տ.Խոսրով վարդապետ՝ Բաթրիգխանէտէն տէրհալ միւաավէնէթը լազըմէ իճրասընը Թալէպ իթմիշտիր։

——

Դատաստ. Խորհուրդ. տիւն պէրմիւթատ Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմա իտէրէք, էվվէլա պիր ճիվար մահալլէտէն կէլէն պիր գարը գօճա մէսէլէսի իլէ իշթիգալ իտուպ, տէվամընը կէլէճէք իճթիմաա Թալիգ իթմիշ, սանիյէն՝ Մէքթէպը Թըպպիյէտէն կէլէն պիր գարը գօճա րաբօրթօսընը նազարը տիգգաթա ալըպ, պու մէսէլէտէքի գարը վէ գօճայը այրը այրը տինլէտիքտէն սօնրա, նէթիճէի Թահգիգաթընը պա րաբօրթօ կրօն. ժողովա արզ իթմէկէ գարար վէրմիշ, վէ սալիսէն պիր գարը գօճա արասընտա պունտան ագտէմ հուսուլէ կէլէն նիֆագ ու իխթիլաֆըն սէպէպլէրի միւնաճէֆի օլտըղընտան, պունլարը եէքտիկէրի իլէ պարըշտըրմագա Թէշէպպիւս իթմիշ տիր։ Պունլարտան մաատա տիւնքի Դատաստ. Խորհուրդ. ակէր պիր գաչ գարը գօճա մէսէլէլէրինէ տախի մէշղուլ օլմուշ տըր։

——

Ս. Երուսաղէմտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Հոգեգալուստ եօրթուսընտա Էրմէնի, Խպտի, Ասորի վէ Հապէշ միլլէթլէրի՝ պէրմութատ էրմէնիլէր գապրիսթանընտա մութանթան պիր սուրէթտէ Հոգեհանգիստ այինի իճրա իթմիշլէր տիր։ Եէվմը մէզգիւրտէ Ս. Փրկիչ վանքընտա պիր Եպիսկոպոս Պատարագը իճրա ու Թագտիս օլընմըշ տըր։

——

Մարաշ Թիւճճարը միւթէպէրէսինտէն Խըրլագճեան Աւետիս էֆ.՝ 6-7 սէնէտէն պէրու Մանչէսթըրտա մանիֆաթուրա Թիւճճարըղը իլէ մէշղուլ իքէն, 5-6 այտան պէրու պիր եիւրէք խասթալըղընա միւպթէլա օլմասընա մէպնի կէչէնտէ պէրաի Թէտաավի Բարիզէ ազիմէթ իտուպ, ախիրէն քէսպը աֆիյէթ իթմիշ օլտուղընտան, եագընտա Պէյրութ վէ Հալէպտէ պուլընան ֆամիլեա վէ ագրապասը նէզտինէ ազիմէթ էյլէյէճէկի խապէր ալընմըշ տըր։

——

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Ազգային Պատրիարքարանի եւ Թաղական Խորհրդարաններու մէջ գործածելի հաշուետումարաց, ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի Թղթերէն պիտոյից գնումը՝ մրցմամբ Տնտես. Խորհրդոյ, նուազուրդով պիտի կատարուի։ Ցանկացողները կը հրաւիրուին յառաջիկայ չորեքշաբթի օր, յունիս 11, ժամ $4\frac{1}{2}$ին ներկայանալ Տնտես. Խորհրդոյ ի Պատրիարքարան։

6 յունիս 1903 (Կնիք)

ԱԶԴ

Յառաջիկայ Կիւրակէ, յունիս 8, Ս. Եկեղեցւոյս անուանակոչութեանն առթիւ՝ Երուսաղեմայ Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Տ. Գէորգ Սրբազան Եպիսկոպոս Երէցեան հրաւիրեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել եւ հոգեւորապէս մխիթարել բարեպաշտ ժողովուրդն։

Եկեղեցական ժամերգութիւնք պիտի սկսին առաւօտեան ժամը 11ին եւ Ս. Պատարագը ժամ $1\frac{1}{2}$ին։ (Կնիք)

5 յունիս 1903 Գուզկունճուգ 2—2

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 19 յունիս.—Մայէն էյալէթինին մէպուսը Մ. Րընօ Մօրլիէրին՝ օրտուտաքի ինզիպաթը ասքէրիյէ հագգընտա իրատ իթտիկի պիր սիւալ, վէ հարպիյէ նազըրընըն միւէսսիր պիր իֆատէսի իւզէրինէ Մէճլիսը մէպուսան՝ 168 րէյէ գարշը 319 րէյ իլէ հարպիյէ նազըրը ժէնէրալ Անտրէ հագգընտա պէյանը էմնիյէթ իթմիշ տիր։

Մատրիտ 19 յունիս.— Մէճլիսը մէպուսան՝ սուրէթը գաթիյէտէ Թէշէքքիւլ օլունմըշ տըր։

Մէճլիսը մէզգիւր րէիսի Մ. Վիլավէրտէ՝ պիր նութգ իրատ իտէրէք, ըՍբանիանըն րէֆահ ու սաատէթինի Թէրֆի իթմէք իչիւն Մէճլիսը մէպուսանա պիր Թասարրուֆ բօլիթիգասը Թավսիյէ իթմիշ տիր։

Մալիյէ նազըրը՝ 1904 սէնէսինին պիւտճէ լայիհասընը Մէճլիսը մէպուսանա Թագտիմ իթմիշ տիր։

ՊՕԼԻԹԻԳԱՅԱ ՊԻՐ ՆԱԶԱՐ

ՈՒՄՈՒՄԻ ՊՕԼԻԹԻԳԱՍԸ

ՄԻՒՍԱՒՏ ԷՄԱՐԷԼԷՐԻՆ ԱՐԹՄԱՍԸ

Հաֆթանըն պաշլըճա վուգուաթը հագգընտա մուլահազաթ

Եվրոբա սուլհընըն գուվվեթլի եսասլարա խաթընաա խոլմիչ օլտըղը հագգընտա՝ պու հաֆթա եէնիտէն պիր չօգ միւհիմ էմարէլէրէ տեսատիւֆ օլունուգ։

Ռուսիա վէ Աւստրիա տեվլէթլէրինին րէգապէթ պօլիթիգասընը Թասգիգ իթմէսիւքլէրի, պիլաքիս՝ Պալգանլարտա ասայիշ ու ինթիզամըն մուհաֆազասը իչիւն 1897 սէնէսինտէ արալարընտա ագտ իթմիշ օլտուգլարը խուսուսի իթիլաֆ ահքեամընը թեմամըյլա մուհաֆազա էյլէտիւքլէրի մալիւմ տիր։

Աւստրիա գապինէթօսը՝ Պալգան մէմալիքինտէ չու եա պու սուրէթտէ պիր թեմայիւլ տրամալըգ, անճագ ահտնամէլէր ահքեամընա րիայէթ, ինթիզամբէրվէրլիք վէ սուլհ արամագտա տըր։ Եվրոբա կազէթալարընտան պիր գաչը՝ Վիէննա գապինէթօսը Թարաֆընտան պաշգա եօլտա պիր մեսլէք Թութուլմասը իհթիմալինի կէօսթէրմիշլէր իտի։ Վուգուաթըն պու կիպի զաննլարը Թաստիգ իթմէմէսի՝ Եվրոբա սուլհբէրվէրանընը է՛ն զիյատէ մէմնուն էյլէյէճէք հալլերտէն տիր։

Ռուսիա վէ Աւստրիա իթիլաֆընա գարշը չըգան գուվվեթլէրին պիրեր պիրեր իգթիտարսըզլըգա մահքում օլտուգլըը՝ պուննտան էվվէլ եազըլըգմըգ պիր պէննտէ իզահ իթմիշ իտիք։

Ռումէլի վիլայաթը Շահանէսինտէ իթթիխազ պույրուլմագտա օլան թէտապիրը ինթիզամբէրվէրանէ՝ պիր Թազըմ եալան-եանլըշ նէշրիյաթա, վէ չեգավէթքեարանէ Թեշէպպիւսաթա ճիւրաթ իտէնլէրէ՝ նէ՛ գատար եանըլըշ վէ նէ՛ գատար նէթիյճէսիզ պիր մեսլէքէ սիւլիւք իթմիշ օլտուգլարընը թեմամըյլա անլաթտը։

Ումում գապինէթօլարըն իթիգամ իթթիւքլէրի միւսալեմէթ պօլիթիգասընը, եախօտ՝ պու պօլիթիգայա խատիմ ալէթլէրտէն պիրի օլան Ռուսիա-Աւստրիա իթիլաֆընը պօզմագ իսթէյէնլէր՝ պու արզուլարընը հուսուլէ կէթիրմէք քէնտի գուվվեթլէրի ֆէվգընտա օլտուղընը անլատըլար։

Պուլկարիսթան էմարէթինտէ եվվէլքինտէն տահա իթիլաֆբէրվէր վէ Պուլկարիսթանըն հիւքիւմէթը Սենէյէյէ գարշը միւքէլլէֆ պուլընտըղը վեզայիֆը ուպուտիյէթքեարանէյէ տահա զիյատէ Թագտիր իտէր պիր գապինէ Թեշէքքիւլ իթմիշ քի՝ պու գապինէթօնըն սարֆ էյլէտիկի ագըլլանէ վէ ինթիզամբէրվէրանէ Թեշապպիւսէրին սէմէրաթը հասէնէ հասըլ իթմէքտէ օլտուղընը մեմնունիյէթլէ կէօրիւյօրըզ։

Ռուսիա վէ Աւստրիա իչիւն Պալգան պօլիթիգասընտա 1897 իթիլաֆընը իմզալ իտէպիլէճէկ գատն օլունան հատիսաթըն ճիւմլէսինին տէ նէթիյճէսի՝ մէզքիւր իթիլաֆըն տէրէճէի գուվվէթինի իսպաթ իչիւն եէնի պիր տէլիլ Թեշքիլ էյլէմեսի՝ Եվրոբա սուլհընըն մէթանէթ վէ միւհքէմիյէթինի կէօսթէրմէքտէ տիր։

* *

Պու հաֆթա զարֆընտա պիրի Մաճառիսթանտա, վէ տիկէրի Իթալիատա օլմագ իւզրէ, իքի պուհրանը վուքուէա կէլտի։

Մաճառիսթանտա տը Զէլ գապինէթօսընըն իսթիֆասընա մէճպուրիյէթ հասըլ օլմասը՝ գօնթ Ալպերթ Աբօնինին րիյասէթի ալթընտա պուլունան ֆըրգանըն արթըգ գապինէթօյա մուավէնէթ իթմէք իսթէմէմէսինին նէթիյճէսի տիր։ Նէտի հաֆթատան պէրու՝ տը Զէլ գապինէթօսը էքսէրիյէթի գայպ իթմիշ իտի։ Ումուրը ճարիյէ՝ գարարնամէլէր նէշրի սուրէթիյլէ իտարէ օլունմագտա իտի։ Աւստրիա Պարլամէնթօսընտա ֆըրգալարըն րեգապէթի իչլէրի միհվէրը լայըգընտա իւէրի կէօթիւրմէկէ մանի օլունճա, գապինէթօ Թարաֆընտան գարարնամէլէր նէշրի վասըթասըյլա իտարէի ումուր իթմէք ուսուլի այլարճա Թաթպիգ իտիլէպիլիր։ Հալպու քի՝ Մաճառիսթանտա մէզքիւր ուսուլի եօլլէ ուզուն միւտտէթ Թաթպիգ էյլէմէք ատէթ հիւքմինէ կէչմէմիշ տիր․ Իշթէ՝ պունըն իչիւն տը Զէլ գապինէթօսը իսթիֆա իթմիշ, վէ—Թելէկրաֆնամէլէրտէ խապէր վէրիլտիկի իւզրէ—Մ․ Էթիէն Թիցանըն րիյասէթի ալթընտա եէնի պիր գապինէթօ Թեշքիլինէ զայրէթ իտիլմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Պուհրանը վուքուէաննըն նէ սուրէթլէ հալլ օլունաճաղընը պու սաթըրլարը եազտըղըմըզ զէման քէշֆ էյլէմէք միւմքին տէյիլ տիր։ Ֆագաթ սուրէթը հալլ նէր նէ տախի օլսա՝ Պարլամէնթօ ֆըրգալարը արասընտաքի րէգապէթլէրին չու սօն զէմանլարտա քեսպ իթտիկի չիտտէթին ֆէնա նէթիյճէլէր հասըլ էյլէտիկի ինքեար օլունամազ։ Ախիրէն Օբըդուքցիոն գըթասընտա գըահուր իտէն հատիսէլէր՝ Մաճառիսթանտա եաշայան գավմլարը իթթիհաֆ աւիրէսինտէ սագլամագ էմէլինէ տէրէճէի լայըգտէ չալըշըլմատըղընը իսպաթ իթմիշ տիր․ գամէն ֆըրգալարըն նէքթռիկէրինէ գարշը ինթիզամ էյլէթիւքլէրի չիտտէթ քեաֆի իտի քի՝ իթթիհատ պօլիթիգասը խալէլէտէր օլսուն։

Մաճառ ֆըրգալարընըն՝ քէնտի խուսուսի բրօկրամլարընըն ֆէվգընտա օլարագ՝ Մաճառիսթան իթթիհատընըն Թագվիյէսինտէն իպարէթ օլարագ ումումի պիր բրօկրամ օլտըղընը ունութմամալարը լազըմ կէլիր իտի։ Տը Զէլ գապինէթօսընը իսթիֆայա սէվգ իտէն ահվալ՝ պու հագիգաթըն ունութըլտըղընա չիւպհէ պըրագմամագտա տըր։

* *

Իթալիա պուհրանը վուքուէասը՝ Մ․ Ծանարտէլլինին րիյասէթի ալթընտա պուլունան գապինէթօյը իխթիգամ իտէն լիպէրալ ֆըրգալարընտան պիր գըսմընըն, (եանի «սօլ Թարաֆ միւնթեհասը» Թեսմիյէ գըլընան «րատիգալ»լարըն)՝ չու սօն զէմանլարտա՝ քէնտի խուսուսի էմէլ վէ մեսլէքլէրինի իլէրի կէօթիւրմէք իչիւն բէք զիյատէ ինթրիգալար իճրա էյլէմէլէրինին պիր նէթիյճէսի տիր։

Բարլամէնթօ պուլընան մէմալիքին հէման ճիւմլէսինտէ՝ րատիգալ ֆըրգալարընը մէմնուն իթմէք՝ էն միւշքիլ իշլէրտէն պիրի տիր։

Պու հաֆթանըն իքի պուհրանը վուքուէալարընըն հէր իքիսի տէ րատիգալ ֆըրգալարըն իշի տիր։

Մաճառիսթանտա Մ․ տը Զէլ՝ րատիգալլարըն եարտըմընտան մահրում գալմասը սէպէպիյլէ իսթիֆա իթտի․ վէ Իթալիատա Մ․ Ծանարտէլլինին իսթիֆասընըն սէպէպի տէ պունտան պաշգա պիր չէյ տէյիլ տիր։

Ծանարտէլլի գապինէթօսը մէվգըի իգթիտարա կէլտիկի զէման լիպէրալ ֆըրգասընըն պիւճիւմլէ չիւպէլէրի իթթիհատլա հարէքէթ իթմէք լիւզումինի Թագտիր իթմէքտէ իտիլէր։ Վագըա րատիգալլար արասըրա խօշնուտսըզլըգլար վէ սէրքեշլիքլէր իպրազ իտիյօրլարտը տա, սօն տէրէճէլէրէ վարմադըգլարընտան, հարէքէթի ումումիյէ իշթիրաք էտէմագտա տըր։

Պու իթթիհատ պօլիթիգասը սայէսինտէ տիր քի, պաշ վէքիլը սապըգ Ժէնէրալ Պէլլունըն միրաս պըրագմըշ օլտուղը կիւճլիւքլէր Թէսվիյէ իտիլմիշ, պիւտժէտէ միւվազէնէ հուսուլէ կէթիրիլմիշ, վէ Իթալիանըն խարիճի պօլիթիգասը տա — ումում գապինէթօլարճա հայրէթլէ Թագտիր իտիլմէքտէ օլան — չիմտիքի միւսալիթ հալի պուլմուշ տըր։

Ֆագաթ րատիգալլար իչլէրին սըրասընտա կիրտիկինի կէօրիւր կէօրմէզ՝ քէնտի էմէլլէրինի իլէրի սիւրմէկէ գօյուլմըշլար տըր։ Իթիլաֆ տէնիլէն չէյ՝ հէր ալէգատարըն քէնտի արզուլարընտան մէնաֆիի ումումիյէ նամընա օլարագ ֆէտաքեարլըգլար իթմէսիյլէ օլուր։ Իթալիա րատիգալլարը՝ պիր գաչ այտան պէրի իթիլաֆը պէօյլէ անլամայօրլար իտի։ «Իթիլաֆ՝ ումում լիպէրալ ֆըրգալարընըն պիզիմ էմէլլէրիմիզէ չալըշմալարը տըր» տէյօրլար իտի։ Պունը տէտիլէր ամմա, իտաալարը տօղրու տէյիլ իտի։ Տիկէր լիպէրալ ֆըրգալարը րատիգալլարըն մէրամընա չալըշմագ իւզրէ պիրէր ալէթ հիւքմինէ կիրմէքլիկի գապուլ իտէմէզ իտիլէր։ Իշթէ՝ րատիգալլարըն ֆըրըլտաղընը իւֆլէմէք վազիֆէսինին րէտտինտէն տիր քի, պուհրանը վուքուէա իլէրի կէլտի։

Մ․ Ծանարտէլլինին ինքեար գապուլ իթմէզ խըտէմաթընը Թագտիր իթմէքտէ օլան գրալ Վիգթօր Էմմանուէլ հազրէթլէրի՝ միւշարէլէյհ արգադաշը եէնի պիր գապինէթօ Թէշքիլինէ մէմուր իթմիշ տիր։ Իթալիայը ճիտտէն սէվէնլէր վէ օնըն թէրագգըյընը իսթէյէնլէր՝ Մ․ Ծանարտէլլինին Թեսատիւֆ իթտիկի միւշքիլաթա րաղմէն պու վազիֆէսինտէ մուվաֆֆագ օլմասընը թեմէննի էյլէյօրլար։

* *

Պու պուհրանը վուքուէա խապէրլէրի խարիճինտէ հաֆթանըն միւհիմ հավատիսաթը՝ Ֆրանսա րէիսը հիւքիւմէթինին Լօնտրայա, վէ Իթալիա գրալընըն Բարիզէ իճրա իտէճէքլէրի սէյահաթլարըն բրօկրամը Թային իթմէսի տիր։

Պու իքի սէյահաթըն պէօյլէ մանէասընը պունտան էվվէլ իզահ իթմիշ իտիք. կէրէք Լօնտրատա, կէրէքսէ Բարիզտէ իճրա իտիլէն թէտարիքեաթ մէզքիւր մանէյը պիր գաթ տահա Թագվիյէ իտէճէք սուրէթտէ տիր։

Մ․ Լուպէ դափր․ յուլիսին 9ընտա Լօնտրայա կիտէճէք, վէ գրալ Էտուարտ հազրէթլէրի Թարաֆընտան զայէթ բարլագ պիր գապուլ պուլմասընտան պաշգա, Թիճարէթ մէմլէքէթի օլան Ինկիլթէրանըն բօլիթիգասընտա իչ տատմլարընըն նուֆուզընը Թեճեսսիւմ իթտիրէն Լօնտրա չէհիր էմինինին տէ միսաֆիրի օլաճագ տըր։ Մ․ Լուպէնին Լօնտրատա միւտտէթը իգամէթի — քի միլլէթէյնին միւնասէպաթը իւզէրինէ Թէէսիրը ագիմ զայրը գապիլը ինքեար տըր — Ֆրանսանըն Լօնտրա սէֆիրի Մ․ Գամպօնըն Թասգիգ իթտիկի պէօյլէ մագսատտէ — քի իքի միլլէթի խալիսանէ պարըշտըրմագ էմէլինտէն իպարէթ տիր — միւհիմ պիր ատըմ (պէլքի գաթի Թէէսիրի հաիզ պիր ատըմ) ալընտըղընը իրաէ էյլէյէճէք տիր։

Տիկէր Թարաֆտան Իթալիա գրալը հազրէթլէրինին Բարիզտէ միւստէթը իգամէթինէ պէօյլէ պիր չաչաա վէրմէք արզուսը Թէվսի իտիլմէքտէ տիր։

Գրալը միւշարէլէյհ իլէ պէրապէր, գրալիչա Էլէն հազրէթլէրինին տէ Բարիզէ ազիմէթի գարարկիր օլմասը՝ չէնլիքլէրին րէվնագընը ֆէվգէլատէ արթըրաճաղը չիւպհէտէն վարեսթէ տիր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթինին 14 յուլիս միլլի եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ իճրասը ուսուլտէն օլան րէսմը կէչիտ՝ — Իթալիա գրալը վէ գրալիչասը հազրէթլէրինին Թէմաշա իտէպիլմէլէրի իչիւն — յուլիսին 17սինէ Թէէխիր իտէճէկի խապէր վէրիլմէքտէ տիր։ Պու պիր նէզաքէթ մուամէլէսի իսէ տէ՝ Ֆրանսըզլարըն էն միւհիմ միլլի եօրթուսը բրօկրամընտան պիր ֆէտաքեարլըգ իխթիյար իտիլմէքտէ օլտուղընա կէօրէ՝ մանէասը բէք միւհիմ տիր։

Տէֆսիլա տէտիկիմիզ վէճհիլէ՝ պու սէյահաթլար Եվրոբա պօլիթիգասը իւզէրինէ՝ իլէրիտէ միւհիմ Թէէսիրի մուճիպ օլաճագ չէյլէր տիր։

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի՝ օնլարը բէք պէօյլէ պիր էհէմմիյէթլէ Թէլագգը իթմէլիյիզ։ Գ․ Ս․

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ռօմատան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Օն Իւչիւնճի Լէօն Բաբա հազրէթլէրի՝ եէնիտէն եաթագտա տուշմիւշ տիր. պաղըրսագ խասթալըղը տէվամ իտիյօր։ Էթրաֆընտա պուլընանլար հէր էնտիշէ վէ վէսվէսէ իչինտէ պուլընըյօրլար։

——

Ֆրանսանըն Նանթ, Տէօնքէրք, Միլօ վէ սաիր չէհիր վէ գասապալարընտա րէհպէրլին ալէյհինտէ վուգու պուլան նիւմայիշլէրտէն տօլայը հէյէթը հիւքիւմէթէ իրատը սիւվալ օլունաճագ տըր։

——

Խըտիվըր Մըսըր ֆէխամ. տեվլ. Ապպաս Հիլմի բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Վիէննայա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

——

Սապըգ Թարիգաթը րուհանիյէլէրին մէքթէպ աշմալարը վէ մուալլիմլիք իթմէլէրի Թահթը մէմնուիյէթէ ալընմասընա պունտան ագտէմ գարար վէրիլմիշ օլմագլա, պու գարար իւզէրինէ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնքի Մէճլիսը մէպուսանտա միւպահասաթ ճէրէյան իտէճէք տիր։

——

Մաճառիսթանըն եէնի հէյէթը վուքելասը հէնուզ Թէշքիլ օլունամամըշ տըր։ Գօնթ Էթիէն Թիցանըն իճրա էյլէտիկի միւզաքերաթ էսնասընտա, էֆքեարըճա իխթիլաֆաթ զուհուր իթմիշ օլմագլա, հէնուզ հիչ պիր քիմսէյէ վուքելալըգ մէմուրիյէթի վէրիլմէմիշ տիր։ Գօնթ Թիցա՝ րաբօրթօսընը իմփէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆէ արզ ու Թագտիմ իթմէք իւզրէ էվվէլքի ագշամ Վիէննայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

——

Վիէննատան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, իքի սէնէ միւտտէթլի խըտմէթը ասքէրիյէ եէնի գանունի լայիհասը հագգընտա իթիլաֆ հասըլ օլմուշ օլտուղընտան տահի օլան հավատիս սահիհ տէյիլ տիր։ Մէզքիւր լայիհա տեվլէթին իքի գըսմ հէյէթը հիւքիւմէթլէրինէ Թագտիմ օլունմամըշ տըր։

——

Ինկիլթէրա Պանգասը՝ ըսքօնթօ ֆիյաթընը 100տէ $3\frac{1}{2}$տան 3է էնտիրմիշ տիր։

——

Ուաշինկթօնտան վարիտ օլան Թէլէկրաֆլարա նազարէն, կէչէն բազար կիւնիւ տէհշէթլի պիր խօրթում զուհուր իտէրէք, Օրէկօնըն Հէբնըր չէհրինտէ 350 նուֆուս պօղուլմըշ տըր։ Միւթէատտիտ էմլաք ու ագարաթ խարապ վէ միւթէզարրըր օլմուշ տըր։ Խօրթումատան վէ պիրազ սօնրա վուգու պուլան սու Թուղեանընտան Հէբնըր չէհրի վէ Լէնկգինկթըն գէօյիւ խարապ օլմուշլար տըր։ Մէզքիւր չէհրտէ 1,200 նուֆուսը էհալի պուլունըպ, կէճէ $2\frac{1}{2}$ մէթրօ եիւքսէքլիքտէ էթրաֆ Թէրէփէտէն չէհրը մէզքիւրէ սու էնէրէք, եօլը իւզէրինտէ րաստ կէլտիկինի սիւրիւքլէր կէօթիւրմիշ տիր։ Թէլէկրաֆ Թէլլէրի զօրլուչ տըր։ Պայգա եէրլէրտէ տէ սու Թուղեանլարընտան գօրգուլըյօր։

——

Օթօմօպիլ, եանի քէնտի քէնտիսինէ հարէքէթ իտէն արապալար հագգընտա պիր նիզամնամէ հազըրլանմագ իչիւն Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրը Մ․ Լուպէնին Թահթը րիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ օլունմըշ տըր։ Իշպու գօմիսիօնա 5 այան, 11 մէպուսան, պիր չուրայի տէվլէթ ազասը վէ միւթէատտիտ միւհէնտիսլէր, օթօմօպիլ ֆապրիգաճըլարը վէ մաքինիսթլէր ազա նասպ օլունմըշլար տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

Օսմանլը սիկուրթա չիրքէթի մախսուսա Թահվիլաթ համիլլէրի [illegible] Գալաթա Օսմանլը Պանգասընտա 10ընճը իճթիմալարընը ագտ իթմիշլէր տիր։ Պու իճթիմա հէմ Թահվիլաթ համիլլէրի, հէմ մէճլիսը իտարէ ազասը հագգընտա չիրքէթին [illegible] մէլաթը ումումիյէսի ճարիյէսի իթիպարը իլէ մուվաֆֆագըյէթ հասըլ իթմիշ տիր։ Չիրքէթին օնընճը սէնէսի պու կիպի պիր մուվաֆֆագըյէթ մէճլիսը իտարէ վէ միւտիրիյէթի մէմուրինը սաիրէնին մէսաի [illegible] հասըլ օլապիլէճէք էն մուվաֆֆագըյէթլի պիր տէվրէ Թէշքիլ իթմիշ տիր։ Օնընճը սէնէնին մուամէլաթընա միւթէալլիգ իչպու իճթիմատա օգունան րաբօրթօտան անլաշըլտըղը քի, հարիգ չիւպհէսինին իչլէրի Թէվսիսիւ իթմիշ տիր։ Սիկուրթա իւճրէթլէրի չօղալմըշ, վէրիլէն Թազմինաթըն մըգտարը ազալմըշ տըր։ Մուամէլաթը մէզքիւրէյէ տաիր օլան րաբօրթօյը պէրվէճհը աթի Թէրճէմէ իտիյօրըզ․

«Էֆէնտիլէր,

«Չիրքէթիմիզ նիզամնամէսինին [illegible] սինին 34ինճի մատտէսինէ Թէվֆիգէն 1902 սէնէսինին մուամէլաթը ումումիյէսի հագգընտաքի րաբօրթումուզ Թագտիմ իթմէք իւզրէ սիզի իճթիմայա տավէթ իթմիշ իտիք։ Էնզարը Թէտգիգինիզէ գօնըլան հիսապաթտան անլաշըլաճաղը վէճհիլէ, օնընճը սէնէնին մուամէլաթընտա սաիր սէնէլէրէ նազարէն, Թէրագգըյաթը ճէտիտէ հասըլ օլմուշ տըր։

«ՀԱՐԻԳ ԳԸՍՄԸ. — 1901 սէնէսինտէ ճէման 69,131 Օսմանլը լիրասը 19 զըրշ. 10 սանթիմ սիկուրթա իւճրէթի ախզ օլունմասընա մուգապիլ, 1902 սէնէսինտէ իճրաթը 80,278 Օսմ. լիրասը իլէ 80 զըրուշ 10 սանթիմէ պալիղ օլմուշ տըր։ Պունտան պաշգա մէզարիֆ վէ սաիրէ Թէնզիլ իտիլտիկինտէն սօնրա, չիրքէթիմիզ կէչէն սէնէնին 43,020 Օսմ. լիրասընա մուգապիլ պու սէնէ Թամ 47,996 Օսմ. լիրասը հասըլաթը սաֆիյէ գալմըշ օլույօր։

)(96)(

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ՏԷՆԻ ԲԱՐԷԶ ԵՈՐԱՏԸ

Մարսէլ.—Էվվէթ, պու մատէնի պուլան՝ Ալզասլը Ֆագիր պիր Ֆրանսըզ իտի քի, զէվճէսիյլէ հէնուզ քիւչիւք եաշտա պուլընան իքի չօճուղընը տա պէրապէրինճէ Գալիֆօրնիայա կէօթիւրմիշ իտի։ Իւչ սէնէտէն պէրու տաղլարը տօլաշմագտա, գումլարտա իչ արամագտա, նէհիրլէրին միճրասընը Թէպտիլ իտէրէք, անլէրին ալթընտա մատէն էզէրի պուլընըպ պուլընմամաղընը Թէհարրի էյլէմէքտէ … էլհասըլ Ֆէվգէլատէ պիր զայրէթլէ չալըշմագտա իտի։ Մատէն արայանլարըն տուշտար օլտուգլարը զահմէթ ու միւշքիլաթ եօլլէ պիր տէրէճէտէ տիր քի, էն գավի իւլ պիւնեէ ատամլար պիլէ ազ միւտտէթ զարֆընտա տուչարը զաաֆ օլուրլար. պու պիչարէնին զէվճէսի տէ քէնտիսի գատար ճէսուր վէ մէթին օլուպ, չէքտիկի զահմէթլէրէ վէ եօրկունլըգլարա իշթիրագ իթմէքտէ իտի. Ֆագաթ հէր իքիսի տէ պախթըզ օլտուգլարընտան, պաշգալարը պէօյլէ սէրվէթլէր գազանտըգլարը հալտէ, պունլար անճագ կէչինէպիլէճէք գատար բարա Թօբլայապիլիյօրլար իտի։

Մուխաթըպը.—Հէր իշտէ պէօյլէ տիր. պախթլը օլանլար գազանըրլար, պախթըզլար սէֆալէթ չէքէրլէր. Թալի օլմայընճա զայրէթ նէ՛ եարար։

Մարսէլ.—Շու ֆարգ վար քի, պօրսա իշլէրինտէ ինսան պազէն հայաթընտան զիյատէ նամուսընը Թէհլիքէյէ գօր… հէր նէ հալ իսէ, պու պիչարէլէր իւչ սէնէտէն պէրու պէօյլէճէ եօրկունլըգ չէքմէքտէ վէ արթըգ սէֆալէթտէն գուրթուլմայաճագլարընը անլայըպ իւմիտլէրինի գաթ իթմէքտէ իքէն, պիր կիւն պու տագլարըն ատամ հէր եուզիւնտէ պուլընան պիր մատէնէ Թէսատիւֆ իտէր, հէման արազինին Թասարրուֆը իչիւն մուամէլաթը լազըմէյի իճրա իտէրէք իշէ պաշլար, վէ պիր հաֆթա իչինտէ պու մատէն սայէսինտէ անտէն էվվէլ իւչ սէնէ զարֆընտա գազանմըշ օլտուղը բարատան տահա զիյատէ բարա գազանըր։ Ահվալը մէվճուտէ զայէթ զէնկին պիր մատէն պուլմըշ օլտուղընը իրաէ իտիյօր իտի։ Պիչարէ Ալզասլը արթըգ քէնտիսինի միլեօնլար սահիպի զանն իտէրտի, մէզտուր օլմագտա վէ վաթանընա ավտէթ իտէրէք, տօսթ վէ տիւշմանա իլթիհագ իտէճէկինի իւմիտ իթմէքտէ իտի. Ֆագաթ մէսէրրէթի ուզուն միւտտէթ տէվամ իթմէտի։

Մուխաթըպը.—Նա՛ըլ, Գալիֆօրնիատա պէօյլէ ինսանը ալտաթըճը մատէնլէր տէ վա՞ր մը տըր։

Մարսէլ.—Էօյլէ եա՛, Բարիզ պօրսասընտա տա պազէն չիւրիւք էսհամ կէօրիւլմէ՞զ մի։ Քէշֆ օլունան մատէնին իլք Թապագասը բէք զայիֆ իտի, անըն ալթընտաքի միւթէապըգ գաթլարտա Թէսատիւֆ իտիլմիշ քի, արթըգ հաֆրիյաթ իճրասը իչիւն պէօյլէ մաքինալարա լիւզում վար իտի։ Պիչարէ Ալզասլը՝ Թօբլամըշ օլտուղը պիւթիւն բարա իլէ իշճիլէրին իւճրէթինի Թէվֆիյէ իթմիշ վէ արթըգ սէրվէթի գալմամըշ իտի. պախթըն պու սօն սատէմէսինէ Թէհամմիւլ իտէմէտի, հէման գուլիպէսինէ գօշուպ զէվճէսինի վէ չօճուգլարընը Թէլէֆ իթտիքտէն սօնրա, րէվօլվէրինի գաֆասընա չէվիրիպ քէնտի քէնտիսինի տէ Թէլէֆ իթտի։

Մատամ տը Կօնտօ.—Նէ՛ գատար միւթէհիշ պիր հիքեայէ։

Մ. Սամօթրաքի.—Մատէն նէ՞ օլտու։

Մարսէլ.—Մատէն օ զէման պըրագըլտը. Ֆագաթ սէքիզ կիւն սօնրա պիր Ֆրանսըզ անը Թասարրուֆընա ալըպ, պէշ պին տօլարա, եանի մաքինալարը ալապիլէճէք գատար բարայա մալիք օլան պիր Ամէրիգալը իլէ օրթագ օլտու։ Պիր սէնէ սօնրա Ֆրանսըզ քէնտի հիսսէսինի տէօրթ միլեօն ֆրանգա սաթտը։ (1)

Մուխաթըպը.—Պունտան չու նէթիճէ չըգար քի, ինսան հիչ պիր զէման իւմիտինի քէսիպ քէնտի քէնտինի Թէլէֆ իթմէմէլի տիր։

Տիկէր զաթ.—Հիքեայէ չունը տա իսպաթ իտիյօր քի, Գալիֆօրնիատա հալէտա պիրտէն պիրէ ինսանը զէնկին իտէճէք պէօյլէ Թէսատիւֆլէր միւմքին տիր։

Մարսէլ.—Միւմքին իսէ տէ, պօրսատա պիրտէն պիրէ զէնկին օլմագտան տահա միւշքիլ տիր. Ֆագաթ նիհայէթ՝ պախթըն տա պիր Թէսատիւֆ կիպի օլտուղը վէ զէնկին օլուպ օլմամագ ալէլէքսէր Թէսատիւֆէ վապէսթէ օլտուղը ինքեար օլունամազ։ Պազըն էն ազ լայըգ օլան ատամլար՝ էն պէօյլէ սէրվէթլէրին պաշընտա պուլընըրլար։

Մատամ տը Կօնտօ.—Հէր հալտէ, Մըսըէ, պախթ սիզէ պէօյլէ պիր սէրվէթ վէրէրէք պէօյլէ պիր խաթատա պուլընմըշ օլտուղընը իսթիրաֆ իթմէկէ մէճպուրըզ։

Մարսէլ.—Թէշէքքիւր իտէրիմ, Մատամ. Ֆագաթ պախթ՝ կէօզլէրիմին եօնիւնտէ նիճէ ատամլարը զէնկին իթտիկի հալտէ, սէնէլէրճէ պէնի սէֆալէթ իչինտէ պըրագտը։ Պունա պիր տէլիլ իրատ իտէյիմ. պէն հէնուզ նէհիրլէրին միճրասընտա ալթուն բարչալարը արամագլա մէշղուլ օլտուղըմ հալտէ, պիր Թիւճճար կէմիսինտէ Թայֆա իքէն ֆիրար իթմիշ օլան Ֆօնթէն նամընտա պիր Ֆրանսըզ կէօրտիւմ քի, պաշգալարընըն անճագ պիր գաչ ալթուն բարչասը պուլապիլտիկլէրի մահալտէն ավուճլարլա ալթուն չըգարապիլիյօր իտի։ Պիր կիւն պու Ֆրանսըզ՝ Ամէրիգալըլարը հայրէթտէ պըրագմագ իչիւն Թօբլամըշ օլտուղը գումը պէհէր չիշէսինի էլլի ֆրանգա ալմըշ օլտուղը եիւզ չիշէ չամբանեա իլէ եըգատը։ Պու մուամէլէտէ Ամէրիգալըլարըն հայրէթ վէ Թէաճճիւպլէրինտէն մաատա օն պին ֆրանգ գազանտը։ (1)

Պու հիքեայէ էսնասընտա պիր գաչ տէֆա Մարսէլէ սէօզ խըրթմագ իթմիշ օլան զաթ պօրսա մուամէլաթըյլա մէշղուլ պիր սահիպը սէրվէթ օլուպ, զայէթ լաթիֆէպէրտազ իտի. տէտի քի,

—Շամբանեանըն ալթուն հասըլ իթտիկինի պիլմէյօրտըմ. Եարըն պանըն Թէճրիւպէսինի Գաթէ Անկլէզէ իճրա իթմէլիյիմ։

Սամօթրաքի.—Պու չէքի կէմի Թայֆասը սօնրա նէ՞ օլտու։

Մարսէլ.—Պիր կիւն եէնէ չամբանեա իլէ գում եըգամըշ իքէն, ալթուննլարը չըգարտըգտան սօնրա, գումը չամբանեայը իչտիկինտէն զէհիրլէնիպ վէֆաթ իթտի։

Սուֆրատա պուլընան տիկէր զաթ պիր պաշգա իտի. Թարանըն գըյմէթինի պիլտիկինի հէր սէօզլէրինտէ անլաթմագտա օլան պու զաթ տախի գըսաճէն իֆատէ ալմագ իւզրէ,

(1) Էօրէգա մատէնինին հիքեայէսինին քեամիլէն սահիհ օլտուղընա մուհարրէր էսէր չահատէթ իտէր։

(1) Պու վագըա տա սահիհ օլուպ, Ամէրիգա մատէնլէրի հագգընտաքի [illegible] մուհարրէրէ տիր։

(Մապատը)

«ԹԱԶՄԻՆԱԹ.— 1901 սէնէսինտէ 49,569 Օսմ. լիրասը 86 ղրշ. Թազմինաթ վերիլմիշ իքէն, պու մըգտար 1902 սէնէսինտէ 31,525 Օսմ. լիրասընա վէ 56 ղրշ. 30 սանթիմէ ինմիշ տիր։ Հարիգ Թազմինաթընըն թագսիթի 1902 սեպտ. այընըն նիհայէթինէ գատար իՖթիրաթա նագլ օլունան բարա 19,198 Օսմ. լիրասընտան իպարէթ տիր։ Շիրքէթ՝ Մամալիքէ Շահանէնին հէր Թարաֆընտա չիւպէ վէ աճէնթէլէր Թէէսիս վէ ինշաս իլէ մուամէլաթընը Թէվսիի իթմէյէ չալըշմագտա տըր։ Աճէնթէլէրիմիզ մեճմուը՝ սէնէ նիհայէթինտէ 113ատէն իպարէթ օլուպ, պունլարըն 33ի 1902 սէնէսի զարֆընտա Թէէսիս իտիլմիշ իտի։

«ՀԱՅԱԹ ԳԸՍՄԸ.— Հայաթ գըսմընտան 10ընճը սէնէ զարֆընտա 1761 լիրա սիկուրթա իւճրէթի ալընմըշ վէ 12 քիշիյէ 249 լիրա Թազմինաթ վերիլմիշ, վէ ֆէսխը մուամէլէ իտէնլէրէ 26 լիրա իատէ գըլընմըշ տըր։ Շիրքէթին պու գըսմը մուամէլաթը եալընըզ պէօյիւք պիր իտարէնինին հէյէթը մեճմուըյընինէ մինհասըր գալտըղը իչիւն բէք մահտուտ պիր տէրէճէտէ տիր։

«Էշխասը սալիսէ նամընա հայաթ վէ նագլիյաթ իւզէրինէ իճրա իտիլէն մուամէլաթ 1901 սէնէսինտէ 508 Օսմ. լիրասը ալընմըշ իքէն, պու մըգտար 1902 սէնէսինտէ 590 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր։

«ՔԵԱՐ ՎԷ ԶԱՐԱՐ.— Պու Թէքիւֆիւ 19,661 լիրայա պալիղ օլուպ, պունտան 3000 լիրասընը մէսարիֆը Թէէսսիւրիյէ վէ 117 լիրասընը գըսմէն տէմիրպաշ էչեա մէսարիֆի իչիւն Թէնզիլ էյլէտիքտէն սոնրա, քեար օլարագ 16,543 լիրա գալմըշ օլույոր։

Քեար վէ զարար հիսապաթընա եէնիտէն 43 լիրա նագլ իՖթիրաքէն սոնրա, ասըլ Թէմէթթիւ 16,500 լիրատան իպարէթ գալըյոր։ Շու նէթիճէի մեճմուըյէթպանըչա Թահվիլաթ սահիպլէրինէ 100աէ 5 ֆաիզ իՖթասընա վէ պու սէնէյէ գատար Թէէխխուր իթմիշ օլան իՆթիյաթ սէրմայէսինին ինշասընա միւսաիտ տիր։

«Պինաէնալէյհ, Նիզամնամէնին 47ինճի մատտէսինէ Թէվֆիգէն, Թահվիլաթ սահիպլէրինին՝ վերտիքլի սէրմայէնին 100աէ 5 իՖթիպարըյլա Թահվիլաթ պալընա 27½ ղշ.տան ճէման 11,000 լիրանըն քէնտիլէրինէ Թէվզիինէ, վէ պագը գալան 5500 լիրանըն 100աէ 25ինի Թէչքիլ իտէն 1375 լիրանըն իՆթիյաթ սէրմայէսինէ զամ օլունմասընա, վէ 100աէ 15ի օլան 825 լիրանըն մուէսսիսլէրէ, վէ 100աէ 5ի օլան 275 լիրանըն մեճլիսը իտարէ ազալարընա վէ տիկիր 100աէ 55ինին տէ միւտիրիյէթ իլէ մեմուրլարա Թէվզիի միւգթազի օլտըղը կիպի, պագի գալան 100աէ 50ի օլան 2750 Օսմ. լիրասընըն տախի՝ սաիր չիրքէթլէրտէ օլտուղը կիպի, գուրօնլարա մախսուս իՆթիյաթ սէրմայէսինէ հասր օլունմասը մունասիպ տիր։

«Շիրքէթիմիզին իՆթիյաթ սէրմայէսի եասըլիյէսի 6,665 լիրատան, վէ գուրօնլարա մախսուս իՆթիյաթ սէրմայէսի տախի 2750 լիրատան իպարէթ տիր։

«Պունտան սոնրա բաքօրտա չիրքէթին սապըգ մէճլիսը իտարէ րէիսի միւթէվէֆֆա Թէրնօ պէյին չիրքէթէ իֆա իտէն խըտէմաթը զիքր իտիլմիշ, վէ անըն եէրինէ պանքէր Մ. Իլիասգօնըն իտարէի ումուր իթմիշ օլտուղը պէյան իտիլմէքլէ պէրապէր, աղատան միւտտէթլէրի խիթամ պուլան աթուֆ. Նորատունկեան Գապրիէլ էֆ. հազրէթլէրի իլէ Մ. Նիասըն Թէճտիտիլէրի, վէ չիրքէթ հիսապաթընըն Թէտգիգինէ իՆթիխապ իտիլէն Մ. Պրանոըն Թաստիգը մեճմուըյէթի Թալէպ օլունմըշ տըր։ Րաբօրթօնըն գրաաթընտան սոնրա հիսսէտարանըն իչպու իճթիմաը՝ մէճլիսը իտարէնին Թէքլիֆաթը աթիյէսինի գապուլ վէ Թաստիգ իթմիշ տիր։

«1.—1902 սէնէսի պիլանչօսընըն պիլիւմլէ ագսամ վէ Թէֆերրուաթը իլէ գապուլի։ 2.—Մէճլիսը իտարէ բաքօրթօսը մունճիպինէ եօգարտա պէյան օլունան մէպալիղին իՖլաֆը. յուխատէն իՖթիպարէն Թագսիմ վէ Թէվզիի։ 3.—Մ. Իլեասգօնըն Թաստիգը մեճմուըյէթի։ 4.—Աթուֆ. Նորատունկեան Գապրիէլ էֆ. հազրէթլէրի իլէ Մ. Նիասըն մէճլիսը իտարէ ազալըղընա իպգասը։ 5.—1903 սէնէսի հիսապաթընը Թէտգիգէ Մ. Պրանոը վէ Մ. Գոհլէրին միւմէյյիզ Թային օլունմասը։»

Իճթիմաը մէզքիւր աթուֆ. Գապրիէլ էֆ. հազրէթլէրինին րիյասէթի ալթընտա վուգու պուլուպ, մէճլիսը իտարէ ազալարը վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի նամընա Թիճարէթ միւտիրի սաատ. Սուպհի պէյ գօմիսէր սըֆաթըյլա հազըր պուլունմըշ տըր։ Օսմանլը Սիկուրթա չիրքէթինին պու միւթէրագգը հալի իչիւն մէճլիսը իտարէնին զայրէթ ու ֆաալիյէթի սէպէպ իթմիչ տիր քի՝ իչպու մէճլիսը իտարէյէ պալէատէ զիքր օլունան չէվաթտան մաատա Մ. Կ. Գօրբի, Մ. Ա. Կազէյ, սաատ. Գատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, աթուֆ. Բանճիրի պէյ հազրէթլէրի, վէ Մ. Ա. Սիմընս ազա պուլունմագտա տըրլար։

Տէքօզիթօ իտիլէն էսհամըն ատէտի 15,588 վէ հազըր պուլունան հիսսէտարանըն ատէտի 23 օլտուղընտան, մէճլիսին հատտը ազամիսինի հաիզ օլտուղը պէյան օլընմըշ տըր։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումն. Խորհուրդ՝ տիւն հաֆթալըգ իճթիմաընը ագտ իթմիշ վէ մէքթէպլէրին սէնէի տէվրիյէլէրինին խիթամը եագլաշմասը հասէպիյլէ, մուալլիմ նամզէտլէրինէ վէ իքմալը Թահսիլ իտէն չակիրտանըն իմթիհանընա մէմուր գօմիսիօնլարըն Թէչքիլի մէսէլէսինի էլէ ալմըշ տըր։ Պիր գաչ սէնէտէն պէրու մուալլիմլիք նամզէտլէրինին պէօյիւք գըսմը՝ մուալլիմ վէ մուալլիմէ մուավինի չահատէթնամէսինի ալմաղա հէվէսքեարլար, վէ մուալլիմ վէ մուալլիմէլէրին իքի սէնէ իշֆար մեճմուըյէթտէն սօնրա չահատէթնամէլէրինի Դաստիարակչ չահատէթնամէսինէ Թէրֆի իտէպիլիր օլտուղլարը, վէ Նախակրթարանլարըն Թէչքիլաթը՝ տէրսխանէ ուսուլինէ Թահվիլ օլընտըղը, վէ պու տէրսխանէլէր պիր միւրէպպի մուալլիմէ վէ եա միւտէպպիրէյէ հէվալէ օլունտուղը նազարը տիգգաթա ալընարագ, [պու սէնէտէն իՖթիպարէն պատէմա իքի սէնէտէ պիր՝ մուալլիմ նամզէտլէրինին իմթիհանլարընը իճրասընա գարար վէրիլմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ հէր հանկը գըսմ վէ չիւպէտէ օլուրսա օլսուն, միւթէխասսիս մուալլիմլիք վէ եա սըրֆ միւթէխասսըսլըգ իմթիհանընը կէչիրմէք իսթէյէնլէր, վէ պուլընտուղլարը սընֆը Թէրֆի իթմէք իսթէյէն մուալլիմ վէ մուալլիմէլէր (պու գապիլլէր իմթիհանը վէրմէտիքլէրի Թագտիրտէ խուսուսի տէրսխանէտէ իշֆար վազիֆէ իՖմէկէ հագգըլարը օլամայաճագ տըր) պու սէնէ մուալլիմլիք իմթիհանընա իչթիրաք իտէպիլէճէքլէր տիր։ 1893 սէնէսինտէն պէրու միւվագգաթէն վէրիլէն չահատէթնամէլէր լաղվ օլունուպ, պու չահատէթնամէլէրի հաիզ օլանլար իմթիհան կէչիրտիքտէն սօնրա, ասըլ չահատէթնամէ ալաճագլար տըր։

Քէզալիք Մանկապարտէզ վարժուհիլէրի տէ իմթիհան կէչիրտիքտէն սօնրա չահատէթնամէ ալաճագլար տըր։ Ուսումնական Խորհուրդ պու ճիհէթլէրի գարարլաշտըրտըգտան սօնրա, մուալլիմլէրին իմթիհանընա մէմուր գօմիսիօնը աթիտէքի զէվաթտան միւրէքքէպ օլտըղը հալտէ Թէչքիլ իթմիշ տիր։ Գեր. Տ. Հմայեակ Եպիսկ. Դիմաքսեան, Տիկին Զապել Ասատուր, Պէրպէրեան Ռեթէոս, Սուրէնեան Աւետիս, Զագարեան Գրիգոր, Մուրատեան Իգնատիոս, Առանձար Աւետիս վէ Հինտլեան Ցովհաննէս էֆ.լէր։

Մէքթէպլէրտէն պու սէնէ չըգան չակիրտանըն իմթիհանլարընա կէլինճէ, պունլարա տէրսլէրինէ տաիր իՖթա օլունաճագ միւլահազէյի Ուսումն. Խորհուրդ քէնտի Թարաֆընտան Թանզիմ իլէ մէհիւր զարֆլար տէրունինտէ իմթիհան մէմուր գօմիսիօնա կէօնտէրմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Իշպու գօմիսիօն տախի իքի գըսմ իչիւն Թէչքիլ օլունուպ, պիրինճի գըսմ օլան Տէրսաատէթ վէ ճիվարը մէքթէպլէրի իչիւն Տ. Տաճատ Քհն. Պաչաեան, Օր. Ֆօրթինէ Խաչատուրեան, Թորոսեան Նշան, Թաշճեան Լեւոն էֆ.լէր վէ Պէյօղլու վէ Իւսկիւտար վէ ճիվարը գըսմը իչիւն Տ. Ներսէս Քհն., Տիկին Ազատնի Ց. Նիկողոսեան, Գրիգոր Մարգարեան, Գառնիկ Բարունակեան, Մանուէլ Սուլթանեան ազա Թային օլունմըշլար տըր։

Տիւնքի Ուսումն. Խորհուրդ պունտան մաատա տիկէր իշլէրլէ տէ մէչգուլ օլմուշ տըր։

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

(ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՑՒՇԱՏԱԿԻՆ)

(Տիւնքի Նիւսխէմիզտէն աէվամ)

Հանդիսադիր պատարագիչն է օրուան Կ.-Պատրիարքը, որ «Խորհուրդ խորհին»ով կաթողիկոսարանէն զգեստաւորեալ վար կիջնէ, խաչ եւ գաւազան ի ձեռին։

Երկու օգնական կամ ձեռնադրիչ եպիսկոպոսներ ալ [1] իրենց եկեղեցական համազգեստիւք, եւ խաչ ու գաւազան առած, կընկերանան պատարագիչ Սրբազանին։

Ասոնց առջեւէն կերթան. ուրիշ Թեմական եպիսկոպոսներ ալ, որոնք միայն շուրջառ կառնեն. եւ գլուխնին չաթալ Թագ իւր արտախուրակներովը, առանց վակասի եւ առանց գաւազանի։

Հանդէսին Թափորը կազմուած է առաջնութեան կարգաւ այսպէս.

Զոյգ մը ընծայակիր վարդապետներ ձեռքերնին մէկմէկ Ս. Սկիհ առած։

Ասոնցմէ ետքը կուգան երկու Աւագ սարկաւագները, որոց կը հետեւին միւնոյն Թուով կէս սարկաւագները՝ բազկուրար կրելով։

Կը յաջորդեն այդ կիսասարկաւագաց երկու ջահընկալները, ձեռքերնին վառած աշտանակներ, հետզհետէ կարգաւ կը յառաջանան զոյգ զոյգ, երդմնեցուցիչք՝ ձեռքերնին գիրք եւ խաչ—իբրեւ երդման նշանակ։

Գրակարդացք՝ ձեռքերնին Սաղմոսարան եւ Մաշտոց առած։

Աւելածուք՝ բազուկներուն վրայ աւել առած, ի նշան իրենց աստիճանին։

Դռնապանք՝ այսինքն Ս. Եկեղեցւոյ դուռը բացող առաջին աստիճանաւորք՝ ձեռքերնին Տաճարին բանալիները բռնած, ի նշանակ իրենց ունեցած աստիճանին։

Այս հոգեւորական չքախմբին առջեւէն ալ յամրաքայլ կընթանայ դպրաց դասը ծանրագին շապիկներ հագած։

Պատարագիչ Սրբազանը՝ Պատրիարքարանէն վար իջնելէ յետոյ, սոյն կազմակերպեալ հանդիսական Թափորով, եկեղեցւոյ արտաքին դրան առջեւ կը կենայ, ուր «Հրաշափառ» շարականը կերգուի։

Այստեղ, այսինքն Տաճարին աւագ դրան առջեւ կը կատարուի ժամարարի լուացումը, եւ Մեղան այդ տեղը կուտայ [2]։

Ապա Տաճարէն ներս մտնելով՝ պատարագիչ Կ.-Պատրիարքը, ուղղակի կը յառաջանայ աջակողմեան դասին մէջ Նորին Ամենապատուութեան յատկացեալ եօթը աստիճանի վրայ դրուած Պատրիարքական Աթոռին առջեւ, որուն վըրայ Ամպհովանի մ'ալ կայ։

Դասին մէջ է Աթոռը, որ Ցունական ձեւով դրուած է, այսինքն Աթոռին կռնակը հիւսիս կը նայի, եւ դիրքը ու երեսը դէպի հարաւ [3]։

Արարողապետ կամ կարգադիր վարդապետը շապիկ հագած, ուրար առած, եւ Թեւերը բազպան դրած՝ Պատրիարքական Աթոռին առջին աստիճանին վրայ կեցած է։

Այս միջոցիս ժողովրդեան մէջ ընդհանուր լռութիւն կը տիրէ։

Կարգադիր վարդապետը անմիջապէս կսկսի հետզհետէ վկայութեան կոչել, հրաւիրելով նախ դիբրակցիկ դասը՝ «Հրամայեցէ՛ք հարսուսք» ըսելով։

Եւ երկու ծանօթ անձնաւորութիւններ՝ անդէն կազմ եւ պատրաստ։ Ներկայանալով՝ ձեռնադրող Սրբազանին Աջը եւ Խաչը կը համբուրեն եւ տեղերնին կը դառնան։

Ասոնց ներկայացած ժամանակը դըպիրք Սուրբ Աստուած կը գեղգեղեն։

Դարձեալ կարգադիր վարդապետը բարձրաձայն կը կոչէ՝ «Հրամայեցէ՛ք [illegible] եւ արքեպիսկոպոսք»։

Ասոնք ալ կուգան առաջիններուն նըման, ալ ու խաչ կառնեն եւ իրենց տեղերը կը վերադառնան։

Ապա կարգաւ կը կանչուին, «Հրամայեցէ՛ք աղքատք» ըսելով։

Անոնք ալ ըստ առաջնոյն ալ ու խաչ առնելով, ետ կը դառնան։

Ցետոյ վերեւ յիշուած եկեղեցւոյ եօթը աստիճանաւորները [4], այսինքն դըռնապանէն սկսեալ մինչեւ քահանայք՝ կը կոչուին, միշտ այսպէս՝ «Հրամայեցէ՛ք» ըսելով, եւ դպրաց Սուրբ Աստուած երգեցողութեամբը՝ ալ կառնեն, եւ իրենց տեղերը կը դառնան։

Ցայնժամ ձեռնադրող Սրբազանը կարտասանէ, «Ածէ՛ք ուրեմն ի վերայ առաջին գետոյն»։

Այսպէս, քանի մը հարցումէ կուզղէ ուղղակի Նուիրեալին, ուրկէ պատասխանները առնելէ վերջ, կրէ Կ.-Պատրիարքը՝ «Ածէ՛ք ուրեմն ի վերայ երկրորդ գետոյն»։

Դարձեալ այդ տեսակ հարց-պատասխաններէն յետոյ, վերստին կրէ Նորին Ամենապատուութիւնը, «Ածէ՛ք ուրեմն ի վերայ երրորդ գետոյն»։

Եւ դարձեալ ըստ առաջնոյն հարց ու պատասխանիէն վերջը կը հրամայէ, «Ածէ՛ք ուրեմն ի վերայ Արծուոյն [5]»։

Այս տեղ՝ ձեռնադրիչ Սրբազանը կըրկնէ հարցումները, եւ մինչեւ անգամ բացի դաւանաբանական էական մասերէ, Աստուածաշունչի ամէն մէկ գրքերու անունները յիշելով կը հարցնէ Թէ «Ասոնք կընդունի՞ս»։

Նուիրեալն ալ մէկիկ մէկիկ Հին եւ Նոր Կտակարանի եօթանասուն, եւայլն գրքերու անունները՝ ուրոյն ուրոյն լսելով, կը խոստանայ, Թէ՛ կարդացածները եւ Թէ՛ իր ժողովրդեանը սովրեցընելիքները ասոնք պիտի ըլլան։

Ա. Ց. ԱՑՎԱԶԵԱՆ
(Շարունակելի)

[1] Այս երկու զգեստաւորեալ օգնական եպիսկոպոսները «ընԹերակայ»կանուանին եւ եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան պիտի կցորդին, ինչպէս կը սրամադրէ Նիկիական կանոնադրութիւնը, որ է, երեք եպիսկոպոսով ձեռնադրել եպիսկոպոսը։

[2] Էջմիածնայ մէջ սոյն արարողութիւնը՝ հիւսիսակողմը Ս. Կարապետի եօթն աստիճանաւոր սեղանին վրայ կը կատարուի, ինչպէս ձեռնադրութեան սկզբան առաջին մասը։ Մինչեւ Մեղեդին, ուր սպասն ալ կը դրուի։ Ապա, Թափոր կելնէ Ս. Հայրապետը՝ Իւր եւ տեւէն ունենալով Նուիրեալ Նորընծայները, եւ այսպէս կը բարձրանայ Աւագ Սեղանը, ուր պիտի մատուցուի Ս. Պատարագը, եւ ձեռնադրութեան մնացեալ մասը եւ օծումը կատարուի։ Հին ատեն Հայ. Եկեղեցիներուն ձեւը տարբեր էր։ Մէջէ մէջ էր Ժամատունը եւ Տաճարը։ Պատարագիչը իր առաջին լուացումը ժամատունէն ներս մտնելէ յետոյ, Տաճարին դրանը առջեւ կը կատարէր, ինչպէս որ Դռնբացէքի արարողութիւնն ալ՝ Ծաղկազարդի կիւրակէի երեկոյին, Տաճարին դռները գոցելով կընէին երբեմն, եւ ոչ Թէ խորանին մեծ-վարագոյրը փակելով, ինչպէս կընենք հիմայ։ Սակայն Հայ-Հռոմէական եկեղեցին Դռնբացէքի այդ նախնական սովորութիւնը անվըրթար պահած է ցարդ, մինչդեռ Հայ. Եկեղեցին՝ միայն Ս. Էջմիածնայ մէջ մասամբ կը կատարէ հին ձեւը, Միածնաէջ խորանին առջեւը կատարելով Դըռնբացէքի ծիսակատարութիւնը։

[3] Եւ ոչ Թէ մեր Կաթողիկոսանիստ կամ Պատրիարքական Մայր Եկեղեցիներուն պէս, դասին գլուխը դրուած է կաթողիկոսաց կամ Պատրիարքաց յատկացեալ Աթոռը։

[4] Երբ ժողովրդական եւ եկեղեցական աստիճանաւորները իրենց ցուցիչ նիւթերով կը հրաւիրուին, «Հրամայեցէ՛ք» եւն. ըսելով, դպիրք քաղցրանուագ կերգեն Ցունարէն «Զփօլայիթէ տէսբօդամ»ը, որ կը նշանակէ «Հրամայեա՛ Տէր»։

Ասիկայ նոյնութեամբ հին Մաշտոցներէն մնացորդ է, այժմ «Հրամայեա՛ Տէր» կըսեն։

Գէորգ Դ. Կաթողիկոս՝ իւր տպել տուած ձեռնադրութեան Մաշտոցին մէջ գտնուած հերետիկոս կամ հերձուածներու հրաժարեցուցման միջոցին, դպրաց «Անաթեմա՝ նզովեալ եղիցին»ը սրբագրած է։ «Անաթեմա» բառը՝ արդէն «Նզովեալ» բառը չէ՞, ուստի վերցուցած է հոգելոյս մեծագործ Կաթողիկոսը։

[5] «Գետ» ըսուածը Սագըզ Աղաճիի եկեղեցւոյն մէջ 50 սանդիմեդր լայնքով, երկու երեք կանգուն ճերմակ Թղթի վրայ գետ եւ ծառեր նկարուած Թղթեր տեսանք։ Առաջինը դրուած է հարաւային կողմը բազմեալ եպիսկոպոսաց աԹոռաց առջեւ, որոց երեսը դէպի հիւսիս կը նայի։

Երկրորդ գետը դրուած է ճիշդ մէջտեղը։ Իսկ երրորդը՝ պարզուած է Սրբազան ձեռնադրողի աստիճանաց տակը։ Իսկ «արծիւ» ըսուածը, դարձեալ սանդուղին աստիճանին լայնքով երկար բրդեղէն մոխրագոյն նիւթի մը վրայ արծիւ բանած՝ ձեռագործ կտոր մը պարզուած է, մինչդեռ Ս. Էջմիածին՝ Եպիսկոպոսութեան ձեռնադրութեան ատեն, Տաճարին հիւսիսային կողմը գըտնուած եօթը աստիճան ունեցող սեղանը կերթան, ուր հետզհետէ Նորին Ս. Օծութիւնը կարտասանէ, «Ածէ՛ք ի վերայ առաջին աստիճանին..., երկրորդ, երրորդ, չորրորդ եւ մինչեւ եօթներորդ աստիճանին։ Իսկ «Ածէ՛ք ի վերայ Արծուոյն» ըսուածը, Սրբազան Կաթողիկոսին Աթոռին ներքեւ սփռուած Թաւշեայ գորգին վրայ բանուած ոսկեհուռ Արծիւն է։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Չօպանլըգ իտէն 37 եաշընտա Պէքիր նամընտա պիրի՝ տիւն սաաթ 10 րատտէլէրինտէ Թավուգ Բազարընա կիտէրէք, մահալը մէզքիւրտէ չօպան Հասան իլէ միւնազաա իթմիշ, վէ մէրգում Պէքիր՝ Հասանը էվվէլա սօբա իլէ, սօնրա տա պուչագլա սօլ գօլընըն տիրսէկինտէն ճէրհ էյլէյիպ ֆիրար իթտիկի սըրատա, մէմուրինը զապըթա Թարաֆընտան տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

Մէճրուհ Հասանըն վէրտիկի իֆատէյէ կէօրէ, ճարիհ Պէքիր՝ էվվէլճէ մէմլէքէթինտէ իյգա էյլէտիկի պիր ճինայէթտէն տօլայը պիր արալըգ ֆիրարտա պուլընմըշ, վէ տէրտէսթինէ կէօրիւլէն Թապուրընտա միւսթախտէմ Գօլօնեալը Պէքթաշ էֆ. մէմուր իտիլմիշ իտի։ Մէրգում Պէքիր պունտան 3 այ էվվէլ Սթամպօլա կէլիպ, Թահթագալէտէ գասապ Մէտոնին եանընտա չօպանլըղա կիրմիշ իտի։ Պէքթաշ էֆ. տախի պիր գուտտուզ քէօրէք Թարաֆընտան ըսըրըլտըղընտան, պէրաի Թէտավի կէչէնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ իտի։ Մէճրուհ Հասան՝ Պէքթաշ էֆ.յէ պիր կիւն Թէսատիւֆ իտէրէք, վէ Թաագիպինէ մէմուր օլտուղը Պէքիր իչիւն տօլայըյօր գանը իլէ մէրգումըն պուրատա օլտուղընը վէ մահալը իգամէթինի խապէր վէրմիշ։ Պէքիր նա՞սըլ իսէ պունը իշիթմիշ վէ տիւնքի կիւն Թավուգ Բազարընա կէլիպ Հասանը տարպ վէ պըչագլա ճէրհ էյլէմիշ, Հասանըն իչպու իֆատէսի իւզէրինէ Պէքիր՝ պուրատա ճարիհ, մէմլէքէթինտէ ճանի վէ ֆիրարի օլմագ իւզրէ իքի ճիւրմ իլէ մազնունէն Թահթը Թէվգիֆէ ալընարագ հագգընտա Թահգիգաթա պաշլանըլմըշ տըր։ Միւնազաա էսնասընտա մէճրուհ Հասան տախի Պէքիրի սօլ պէօյիւրինտէն գամա իլէ ճէրհ էյլէտիկի անլաշըլտըղընտան՝ օ տա Թէվգիֆ օլունմըշ, հէր իքիսինին եարալարը Զապթիյէ նէզարէթի աթըպպասընտա սարըլմըշ. Եօրկի պէյ Թարաֆընտան մուայէնէ օլունարագ՝ հասըլխանէի ումումի խասթախանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ սէվահիլինտէ Բալիտա նամ մէվգիտա տալըճը Մանօլ իսմինտէ պիրի 40 գուլաճ տէրինլիքտէ էյֆար վազիֆէ իթմէքտէ իքէն, անսըզըն պիր տէնիզ ճանավարը հիւճում իտէրէք, վիւճուտընը իքիյէ պէօլմիշ վէ մէմէսինին իւսթ Թարաֆընը զօրարրը եութմուշ տըր։ Մէրգումըն տէնիզ իւզէրինտէ պիր սանիյէ իչինտէ պուլընան րէֆիգի իբին չիտտէթլի սարըլմասընտան չիւպհէ իտէրէք, եօգարըյա չէքինճէ արգատաշլարընըն եարը վիւճուտինի կէօրմիւշլէր վէ հէման օ ճիվարտա պիր եէրէ տէֆին իթմիշլէր տիր։

—Կէչէնլէրտէ Ֆաթինէ բաչավրաճը Օսմանը ճէրհ վէ գաթլ իլէ ֆիրար իտէն պէրպէր Մուսթաֆանըն՝ Գըզ Թաշընտա քհաւի խանէսինտէ սագլանտըղը զապըթաճա խապէր ալընարագ, տիւն խանէսինին քէօշէ վէ պուճագը արանըլմըշ իսէ տէ, պուլունամատըղընտան, նիհայէթ սանտըգլարըն արանըլմասընա լիւզում կէօրիւլմիշ, վէ օտանըն պիրինտէ քիլիտլի սանտըգ աչըլաճաղը էսնատէ, վալիտէսի Թարաֆընտան օլան Թէլաշ մէմուրինը զապըթանըն չիւպհէսինի արթըրարագ, սանտըգ աչըլընճա գաթիլ Մուսթաֆա՝ պըյըգ, սագալ վէ սաչլարընը Թըրաշ իթմիշ օլտուղը հալտէ մէյտանա չըգմըշ վէ տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

ՏԷՐՄՕՖԻԼ

Սաչլարը տէօքիւլմէքտէն մուհաֆազա իտուպ, սաչլարտա հասըլ օլան քէբէքլէրի պիր միւտտէթը ճիւզիյէ զարֆընտա մահվ իտէճէք պիր խասսէի սահիհէյէ մալիք Տէրմօֆիլ կիպի պիր գօլգրէմ չիմտիյէ գատար իյճատ օլունմամըշ տըր։ Պու գօլգրէմ՝ տէրի բահաթսըզլըղընը քեամիլէն տէֆ էյլէր։ Պիր չօգ Թէճրիւպէլէրտէն սօնրա պունըն պէօյիւք ֆայտասը օլտուղը անլաշըլմըշ օլտուղընտան, գուլլանըլմասընը Թավսիյէ իտէրիզ։

Պէհէր գավանօզը 7 ղշ. ֆիաթիլա Գալաթա-Գարաքէօյտէ «ՊԻՆ ՊԻՐ ՉԷՇԻՏ» մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր։ Թաշրատան սըբարըշ վուգուընտա 8 ղշ. կէօնտէրիլտիկինտէ՝ մէմալիքը Շահանէնին հէր Թարաֆընա կէօնտէրիլիր։

25—1

ԱՆԱՏՕԼԸ ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Օն պէչ Թօնէլաթօլըգ Թամ վակօն իւճքիւ օլմագ վէ եախօտ օլ սըգլէթ իՖթիպարըյլա իւճրէթի Թէէտիյէ գըլընմագ իւզրէ Հայտար Բաչատան Աֆիօն Գարահիսարընա վուգու պուլաճագ աթիտէ մուհարրէր մէվատտ ու էչեա նագլիյաթընըն պէհէր վակօնընա ալաֆրանկա 20 յունիս 1903 Թարիխինտէն իՖթիպարէն իւանը սաբէր տէկին ալթուն ազչէ 1500 ղշ. էհվէն ֆիաթ Թաթպիգ իտիլէճէք տիր։

Նագլ օլունաճագ մէվատտ ու էչեա պէրվէճհը աթի Թային ու Թասրիհ օլունըր. չուպուգ վէ լէվհա վէ Թէլ վէ վարագ վէ քիւլչէ հալինտէ տէմիր, չէլիք, չինկօ, սիւթիւն, ինշաաթա մախսուս տէմիր, լէվհա հալինտէ Թէնէքէ, բարմագլըգ, էյէ վէ չէքիճ վէ իչճի ալէթի ու էտէվաթը, քիւրէք վէ գազմա վէ գարֆիչա, քիւչիւք վէ պէօյիւք քիրիչ, տաթէրէ, քէրէսթէ, սաճ, գաֆէսլի Թէլ, պօրու, վիտա։

Խամ վէ իսթիհզար իտիլմիշ միւթէնէվվի պօյա։

Զըլըֆթը նէչատիյէ։

Զուպուգ վէ լէվհա վէ Թէլ վէ վարագ վէ քիւլչէ վէ սաճ պօրու հալինտէ բիրինճ մատէնի։

Պէօյիւք բարչա վէ եա գարագ հալինտէ մէրմէր։

Թօմար վէ քիւլչէ վէ պօրու հալինտէ գուրշուն։

Բէնճէրէ ճամը, չուպուգ վէ լէվհա վէ քիւլչէ վէ պօրու հալինտէ գալայ վէ չինգօ։

Շէրաիթը մախսուսէ՝

Սալիֆիւլզիքր 1500 ղշ.լըգ իւճրէթը նագլիյէ՝ պալէատէ մուհարրէր մէվատտան մաատուտ օլուպ, վակօնըն Թամլինի Թէճավիւզ իտէն էչեայա Թաթպիգ իտիլմէյէճէք տիր։

Պալէատէ Թային ու Թասրիհ իտիլէն մէվատտան պիր վէ եա պիր գաչ նէվինին այնը վակօնա Թահմիլինէ միւսաիտ սէլահիյէթտար տըր։

Միւլահազաթ.— Նագլիյաթը մէզքիւրէ՝ ֆէվգալատէ վէ մուվագգաթ Թարիֆալարա մախսուս օլարագ 1 յունիս 1896 Թարիխինտէ նէշր իտիլէն րիսալէյէ միւնտէրիճ չէրաիթը ումումիյէյէ Թապի պուլընաճագ տըր։

17 յունիս 1903 ՄԻՒՏԻՐԻՑԷԹ
Հայտար Բաշա

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

100աէ 4 ֆաիզլի Թահվիլաթը միւթաէ գուրօնլարընտան 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլլէրի ալընմայանլարըն 15/27 ապրիլ 1890 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունըն 14ինճի մատտէսի մուճիպինճէ հիչ հիւքմինտէ սայըլաճաղընը Տիւյունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի՝ Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան իտէր։ Պինաէն ալէյհ օգոստ. 31/13 սեպտ. 1897 Թարիխինտէ վատէսի խիթամ պուլան 14 Նումէրօլը գուրօնլարըն պէտէլի օգոստ. 31/13 սեպտ. 1903 Թարիխինէ գատար ալընմատըղը Թագտիրտէ Տիւյունը Ումումիյէյէ գալաճագ տըր։ 16—4

21/3 յունիս 1903 Տէրսաատէթ

* * *

Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէ Թահվիլաթը գուրօնլարընտան պէտէլլէրի 6 սէնէ զարֆընտա ախզ օլընմայանլարըն 8/20 դեկտ. 1881 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունըն 5ինճի ֆըգրասը մուճիպինճէ հիչ հիւքմինտէ սայըլաճաղընը Տիւյունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան իտէր։ Պինաէնալէյհ 1/13 սեպտ. 1897 Թարիխինտէ վատէսի խիթամ պուլան 28 Նումէրօլը գուրօնլարըն պէտէլի օգոստ. 31/13 սեպտ. 1903 Թարիխինէ գատար ախզ օլընմատըղը Թագտիրտէ Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէյէ գալաճագ տըր։ 16—4

21/2 յունիս 1903 Տէրսաատէթ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ
ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ
ՊԷՕՅԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷՓՕԶԻԹՕՍԸ
ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄԸՆՏԱ
ԹՕՓԱԼԵԱՆ ԽԱՆԸՆՏԱ Ն° 24

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա էն եսքի վէ էն զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօհրէթլի օլան Թօփալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընըն եսքի նամ վէ չէօհրէթ վէ իՆվան վէ մէքեանը ասլա Թէպտիլ օլունմամըշ օլտուղը կիպի, սահիպ վէ միւէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինգիշաֆ ու ինթիզամը իտարէյի իխթիքմալ իլէ միւֆթէխիր տիր։

Թօփալեան խանընտաքի մաղազա միւսթախտէմլէրինտէն պազըլարընըն օ ճիվարտա միւխթէլիֆ իսիմլէր իլէ միւճէսսէտէն աչմըշ օլտուգլարը էլպիսէ մաղազալարընըն Թօփալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթըան իլթիպաս վէ մինասէպէթ վէ իրթիպաթլարը օլմատըղընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իգֆալ օլունմայարագ Թօփալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլէրի Թավսիյէ օլունուր։

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՍԱԹՂԱԱՍԸՉՏԱ

ՖԻՒՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Ղշ.
Եըլանըն Իզի	10
Մէճնունէլէր Թապիպի իւչ ճիլտ	24
Սարը Ինճու	12
Պիր Գարը Իքի Գոճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆէրլուցցի	5
Զէվճ վէ Գըզգանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մատ Կայ	10

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 19 յունիօ

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր. 091—18
Օսմ. էսհամը Բ 61—
» » Գ 33—87
» » Դ ակըլաը 32—
» » գարանթը 31—87
Օսմանլը Պանգասը 14—50
Մըսըր աւլ. մուքաթաալէ 104—87
Պուլկար իսթիգրազը 94—
Գամպիօ Պարիզ 3 այ վատէ 25—33

Պէրլին 19 յունիօ

Րումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ) 133—75
Լօնտրա ուզերինէ գամպիօ 20—25
Փաւլիզ 916—15

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Օսմ. ափըն ագչմ. գար. 34—39
» » » էն եուգարը 35—10½
» » » էն աշաղը 34—37½
Պաւ. ապալժ ակըլաը 34—38½
Րումէլի շըմէն. ագչմ. գըմըը. 130—⅛
» » էն եուգարը 131—¾
» » էն աշաղը 130—¾
» » ակըլաը 130—⅛
Ադչէ փարիզ —

Բէրու ղըլ. —

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Սէկուրէթ Ա —
» Բ. —
Թրամվայ 6—10
Թունէլ 1—70
Օսլիկաթիօն Թրամվայ 182—
Ասիւրանս 4—52
Լօրիօն 80—
Պանգ Նասիօնալ տը Դրէ 129—
Թրանզվալ 119—
Րէժիի Թանթէլօթը 498—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն 266—75
Անատօլու շըմ. ագսիօնը 12—37
Հէրագլէա Գօմպանի Տը Ք.Օ. 99—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՏԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. ասէ ըշ. Բէ.
Պէլժըգ մէճիտիյէ Ֆ... 108—03
Մէթալիք 103—30
Ինկիլիզ լիրասը 109—36
Ֆրանսըզ ալթընը 87—18
Բօլ 90—
Իրանիզ ալթընը 51—50
Խորասան գալըմէտի 8—60

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք 110.05
Պարիզ չէք 22.72

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իչպու 1903 սէնէսի Ցունիօին 1ինճի կիւնինտէն իթիպարէն

ԽԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ
ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սթ. Տգ.
11 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
12 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
12 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 1.30տա)։
2 45 Պ. Ատա Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը։
1 15 Եալըվա, Պ. Ատա, Հէյպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 3.45տէ)։
8 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ատատան սաաթ 9տա)։
10 45 Պ. Ատա Հէյպէլի Գատըքէօյ։

Բազար էրթէսի կիւնլէրի սապահ Ատալարտան քէօբրիւյէ

11 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
12 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
12 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Գընալը։ (Պ. Ատատան 1.30տա)
1 30 Հէյպէլի, Պուրկազ։
2 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
1 15 Եալըվա Պ. Ատա Հէյպէլի։ (Պ. Ատատան 3.45տէ)

Քէօբրիւտէն Ատալար վէ Անատօլ ճանիպինէ

12 30 Հէյպէլի Պ. Ատա։ (1)
2 15 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (1)
6 30 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Եալըվա։ (1)
8 45 Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա։ (1)
10 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (2)
10 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
11 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2)

Ճումաա էրթէսի կիւնլէրի ագշամը քէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալար ճանիպինէ.

8 45 Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա։ (1)
10 Գընալը Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։ (2)
10 Պուրկազ Հէյպէլի։ (2)
10 45 Մօտա Գալամըշ Ճատը Պօսթանը Պօսթանճը Մալթէբէ Պ. Ատա Հէյպէլի։ (2)
11 Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա։ (2)

Անատօլը ճանիպինտէն քէօբրիւյէ

12 Հէյպէլի Պ. Ատա Մալթէբէ Պօսթանճը Ճատը Պօսթանը Գալամըշ Մօտա։
12 25 Մօտա Գատըքէօյ։
3 30 Պօսթանճը Ճատը Պօսթանը Գալամըշ Մօտա։
12 Մօտա Գալամըշ։

Քէօբրիւտէն Անատօլը ճանիպինէ

11 40 Տօղրու Մօտա։
2 30 Տօղրու Պօսթանճը։
10 45 Մօտա Գալամըշ Ճատը Պօսթանը Պօսթանճը Մալթէբէ Պ. Ատա Հէյպէլի։ (2)
11 15 Գատըքէօյ Մօտա Գալամըշ։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Անատօլ վէ քէօբրիւյէ

11 Պ. Ատա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ. Ատատան սաաթ 12.15տէ)։
1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
2 30 Պ. Ատա Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը։
8 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
9 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ, (Պ. Ատատան 10.30տա)։
10 30 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

(1) Իչպու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օլունմազ տըր։
(2) Իչպու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր։
(3) Տօղրու Մօտա։
(4) Գատըքէօյինտէն սօնրա Մօտա, Գալամըշ։
(5) Մօտատան Գատըքէօյինէ օղրայըպ Գատըքէօյինտէն սաաթ 12.45տէ։
(6) Գատըքէօյինտէն սօնրա Մօտա վէ Գալամըշա օղրայարագ տօղրու քէօբրիւյէ։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալարա

1 30 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (2)
2 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
2 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, (2
6 30 Մօտա, Գալամըշ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2)
10 15 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք, (2)
10 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլ վէ Ատալարտան քէօբրիւյէ

1 15 Հէյպէլի Պ. Ատա Մալթէբէ Պօսթանճը Ճատը Պօսթանը Գալամըշ Մօտա։
10 30 Հէյպէլի Պ. Ատա Մալթէբէ Պօսթանճը Ճատը Պօսթանը Գալամըշ Մօտա։

Քէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալարա

2 Մօտա Գալամըշ Ճատը Պօսթանը Պօսթանճը Մալթէբէ Պ. Ատա Հէյպէլի։
6 30 Մօտա Գալամըշ Հէյպէլի Պ. Ատա։
10 45 Մօտա Գալամըշ Ճատը Պօսթանը Պօսթանճը Մալթէբէ Պ. Ատա Հէյպէլի։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԽԷՎՄԻՑԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.
11 15	11		
11 40 (3)	12		
12 45	12 25 (5)	11 30	11 30
1 30	1 30	12 15	12 15
2 15	2 15	1	1
3	3	2	2
3 45	3 45	3	3
4 30	4 30	4	4
5 15	5 15	5	5
6	6	6	6
6 45	6 45	7	7
7 45	7 30	8	8
8 30	8 30	9	9
9 20	9 15	9 45	9 45
10 05 (2)	9 55	10 30	10 30
10 40 (2)	10 45	11 15	11 15
11 15(4)(2)	11 15	12	12
11 40 (2)	11 50 (6)		
12 (2)	12 10		

ՀԱՅՏԱՐ ՊԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլու շըմէնտըֆէրինէ միւթէսատիֆ Քէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.
10 35 Բէնտիկէ կիտէն
10 55 Էսկիշէհիրէ կիտէն
12 53 Բէնտիկէ »
1 55 Պիլա թէսատիւֆ
2 30 Էրէնքէօյէ կիտէն
3 25 Բէնտիկէ կիտէն
4 13 Էրէնքէօյէ »
5 05 Բէնտիկէ »
6 10 Պիլա թէսատիւֆ
6 35 Բէնտիկէ կիտէն
7 45 Իզմիտէ »
9 25 Բէնտիկէ »
10 05 Բէնտիկէ »
10 45 Բէնտիկէ »
11 45 Բէնտիկէ »

Հայտար-Բաշատան

11 08 Բէնտիկտէն կէլէն (7)
11 35 » » (8)
12 30 Բէնտիկտէն »
1 33 Բէնտիկտէն »
2 38 Բէնտիկտէն »
3 15 Իզմիտտէն »
4 Էրէնքէօյտէն »
4 55 Բէնտիկտէն »
5 41 Էրէնքէօյտէն »
6 51 Բէնտիկտէն »
7 25 Պիլա թէսատիւֆ
8 21 Բէնտիկտէն »
10 04 » »
10 35 Պիլա թէսատիւֆ
11 20 Էսկիշէհիրտէն կէլէն
12 15 Բէնտիկտէն կէլէն

(7) Իչպու սէֆէր՝ մայիսին 19րնտան թէմուզին 18ինէ գատար տէվամ իտէճէք։
(8) Իչպու սէֆէր նիսանըն 9րնտան մայիսին 18ինէ գատար տէվամ իտէճէք։

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ԳԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

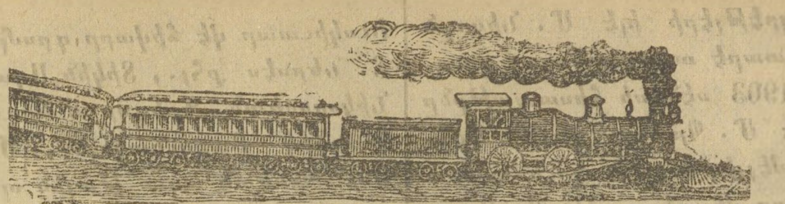

1903 սէնէսի մայիս 1ունէն իթիպարէն եէնի իւանա տէկլին եօլ թարիֆաաը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ԳԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷՑԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	8	62	10*	12	14	16	18*	20	22	24*	26	28*	30	32*	34*	36	38*	40	42	44*	46	48	50	52	54
	Սապահտան էօյլէյէ գատար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ									Էօյլէնտէն ագշամա գատար						
Սթամպօլ	6 11	6 35	7 25	7 50	8 17	8 52	9 17	9 49	10 16	11 18	12 07	1 04	1 32	2 14	3 12	3 40	4 12	4 42	5 10	5 32	6 01	6 33	6 58	7 29	8 30
Գումգաբու	6 21	6 51	7 35	8	8 33	9 02	9 32	9 59	10 34	11 28	12 18	1 14	1 42	2 24	3 22	3 50	4 22	4 52	5 20	5 42	6 11	6 43	7 08	7 39	8 40
Եէնիգաբու	6 26		7 39	8 04	8 37	9 06	9 36	10 03	10 38	11 32	12 22	1 18	1 46	2 28	3 26	3 54	4 26	4 56		5 46	6 15		7 12	7 43	8 44
Սամաթիա	6 32		7 45	8 09	8 43	9 11	9 41	10 08	10 43	11 37	12 27	1 23	1 52	2 33	3 32	3 59	4 31	5 01		5 51	6 20		7 17	7 49	8 49
Եէտիգուլէ	6 37	7 17	7 50	8 12	8 48	9 18	9 46	10 11	10 48	11 42	12 32	1 28	1 55	2 38	3 37	4 04	4 36	5 06		5 56	6 25		7 22	7 53	8 54
Մագրիգէօյ	7 05	7 31	8 05		9 05	9 31	9 58		11 03	11 54	12 42	1 40		2 53	3 49	4 14	4 51	5 19	5 38	6 11	6 35	7 01	7 34	8 05	9 09
Այաստէֆանօս	7 15	7 45	8 15		9 15		10 12		11 13	12 06		1 52		3 03	3 59		5 03		5 48	6 21		7 11	7 46	8 15	9 19
Գիւչիւք Չէքմէճէ		7 55					10 20			12 14		2					5 11						7 54		

ԳԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21**	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43**	45	47**	49	51	53**	55	61	57**
	Սապահտան էօյլէյէ գատար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ									Էօյլէնտէն ագշամա գատար							
Գիւչիւք Չէքմէճէ			7 10								10 38			12 48		2 32							6 11		7 02	
Այաստէֆանօս	6 12	6 55	7 21	7 55		8 22	8 55		9 44		10 49		11 40	12 59		2 43		3 39		4 37		5 57	6 23		7 14	7 49
Մագրիգէօյ	6 24	7 07	7 33	8 07		8 34	9 07		9 56	10 34	11 01		11 52	1 11	2 24	2 55		3 51	4 22	4 49	5 39	6 09	6 35	7 08	7 32	8 03
Եէտիգուլէ	6 39	7 19	7 48		8 20	8 46		9 20	10 11	10 46	11 13	11 40	12 07	1 26	2 36	3 07	3 35	4 06	4 34	5 04	5 54	6 24	6 51	7 20	7 52	8 19
Սամաթիա	6 43	7 23	7 52		8 24	8 50		9 24	10 14	10 49	11 16	11 44	12 10	1 30	2 39	3 10	3 38	4 10	4 38	5 07	5 58	6 28	6 55	7 24		8 23
Եէնիգաբու	6 48	7 28	7 57		8 29	8 55		9 29	10 19	10 54	11 21	11 49	12 15	1 35	2 44	3 15	3 43	4 15	4 44	5 12	6 04	6 34	7	7 30		8 29
Գումգաբու	6 53	7 33	8 02	8 25	8 34	9	9 25	9 34	10 24	10 59	11 26	11 54	12 20	1 40	2 49	3 20	3 48	4 20	4 50	5 18	6 09	6 41	7 06	7 37	8 09	8 38
Սթամպօլ	7 01	7 41	8 10	8 33	8 42	9 08	9 33	9 42	10 32	11 07	11 34	12 02	12 28	1 48	2 57	3 28	3 56	4 28	4 58	5 26	6 17	6 49	7 14	7 45	8 18	8 46

* Այաստէֆանօս իլէ Գիւչիւք Չէքմէճէ արասընտագի ճումաա վէ բազար գաթարլարընըն իւան թարիֆաաը զիյատէ մինտէրիճ տիր։
** Գիւչիւք Չէքմէճէ իլէ Այաստէֆանօս արասընտագի ճումաա վէ բազար գաթարլարընըն իւան թարիֆաաը զիյատէ մինտէրիճ տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՆ ԳԱԹԱՐԼԱՐ (Ճումաա վէ բազար կիւնլէրի)

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍԸ	10	18	24	28	32	34	38	44
ՍԹԱՍԻՕՆ	Վագթը հարէքէթլէրի							
Այաստէֆանօս	8 17	10 12	12 06	1 52	3 05	4 01	5 03	6 24
Ֆլօրիա	8 30	10 22	12 16	2 02	3 15	4 10	5 13	6 34
Գիւչ. Չէքմէճէ	8 32	10 24	12 18	2 04	3 17	4 12	5 15	6 36

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ ԱՉԻՄԷԹ ԻՏԷՆ ԳԱԹԱՐԼԱՐ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍԸ	21	43	47	53	57
ՍԹԱՍԻՕՆ	Վագթը հարէքէթլէրի				
Գիւչ. Չէքմէճէ	8 44	3 28	4 22	6 04	7 30
Ֆլօրիա			4 27	6 12	7 38
Այաստէֆանօս	8 53	3 37	4 35	6 20	7 46

Իխթար.—Եէնի իւանա տէկլին 8, 10, 16, 40, 44, 9, 13, 35, 49 վէ 53 նումէրօլը գաթարլար՝ եալընըզ 1 տագիգա Չէյթուն Պուրնունտա տուրաճագլար... Բէք օ գատար հէմվալէլի օլմայան եիւքլէր՝ պիլա խըմիմա հէր գաթարտա գապուլ օլունաճագլար տըր. լաքին հէմվալէլի օլան եիւքլէր՝ եալ... 61 վէ 62 նումէրօլը գաթարլարտա գապուլ օլունաճագլար տըր։
Շարգի Եվրօբանըն վագթը՝ Տէրսաատէթ սաաթը ուզէրինէ 4 տագիգա իլէրի տիր։

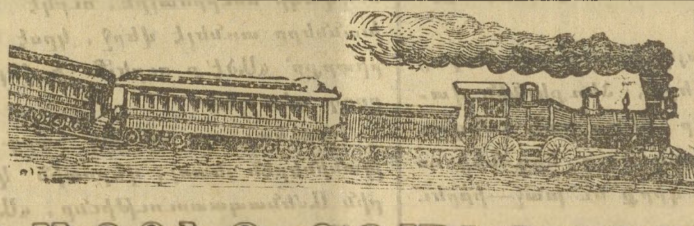

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Իչպու 1903 սէնէսի Ապրիլին 9նճը չարշէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն աշաղըտա իւտէճէք պիլտիրիլէ գաթարլարըն վագթ ու հարէքէթլէրի.

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	4	34	6	8	10	12	14	16	36	18	20	22	24
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճըլը	Է. Ն.	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Է. Ն.	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը
	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.
Քէօբրիւտէն հար.	10 35	10 55	12 53	2 30	3 25	4 13	5 05	6 35	7 45	9 25	10 05	10 45	11 45
Հայ. Բաշա միւվ.	11	11 20	1 18	2 55	3 50	4 38	5 30	7	8 10	9 50	10 30	11 10	12 10
հար.	11 10	11 45	1 28	3 05	4	4 48	5 40	7 10	8 27	10	10 40	11 20	12 20
Գըզըլ Թօբրագ	11 16	— —	1 34	3 11	4 06	4 54	5 46	7 16	8 36	10 07	10 46	11 26	12 26
Ֆէնէր Քէօշէսի	11 20	— —	1 37	3 14	4 09	4 57	5 49	7 19	8 40	10 10	10 50	11 29	12 23
Կէօզ Թէբէ	11 25	— —	1 41	3 18	4 13	5 01	5 53	7 23	8 45	10 14	10 54	11 33	12 38
Էրէն Քէօյ	11 30	12 05	1 45	3 21	4 18	5 04	5 58	7 28	8 50	10 19	10 59	11 38	12 34
Պօսթանճը	11 38	12 14	1 51	միւվ.	4 25	միւվ.	6 04	7 34	9	10 26	11 05	11 45	12 42
Մալթէբէ	11 51	12 26	2		4 33		6 13	7 43	9 14	10 34	11 13	11 53	12 52
Գարթալ	12 01	12 40	2 11		4 43		6 23	7 53	9 30	10 44	11 24	12 03	1 09
Բէնտիք միւվ.	12 08	12 50	2 18		4 50		6 30	8	9 40	10 51	11 31	12 10	1 09

ԱՎԴԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	*1	3**	5	7	9	31	11	13	15	17	19	21	33	23
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Է. Ն.	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Եօլ.	Եօլճըլը	Եօլճըլը	Է. Ն.	Եօլճըլը
	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.
Բէնտիք. հար.	10 11	10 37	11 32	12 32	1 40	1 58		3 57		5 53	7 23	8 54	9 44	11 16
Գարթալ	10 19	10 45	11 40	12 41	1 48	2 10		4 05		6 01	7 31	9 03	9 57	11 25
Մալթէբէ	10 29	10 55	11 51	12 51	1 59	2 25		4 15		6 12	7 42	9 16	10 14	11 35
Պօսթանճը	10 37	11 03	11 59	12 59	2 07	2 38		4 24		6 20	7 50	9 27	10 27	11 44
Էրէն Քէօյ	10 44	11 10	12 06	1 09	2 14	2 48	3 34	4 31	5 17	6 27	7 57	9 36	10 39	11 51
Կէօզ Թէբէ	10 48	11 14	12 10	1 13	2 18		3 38	4 35	5 21	6 31	8 01	9 40	— —	11 55
Ֆէնէր Քէօշէ	10 52	11 19	12 14	1 17	2 22		3 42	4 39	5 25	6 35	8 05	9 46	10 49	11 59
Գըզ. Թօբրագ	10 55	11 22	12 17	1 20	2 25		3 45	4 42	5 28	6 38	8 08	9 50	— —	12 02
Հ. Բշ. միւվ.	11	11 27	12 22	1 25	2 30	3 03	3 50	4 47	5 33	6 43	8 13	9 56	10 58	12 06
հար.	11 08	11 35	12 30	1 33	2 38	3 15	4	4 55	5 41	6 51	8 21	10 04	11 20	12 15
Քէօբ. միւվ.	11 33	12	12 55	1 58	3 03	3 40	4 25	5 20	6 06	7 16	8 46	10 29	11 45	12 40

* 1 նումէրօլը գաթար՝ 19 մայիս թարիխինտէն 18 յուլիս թարիխինէ գատար ամէտշիւտ իտէճէք տիր։
** 3 նումէրօլը գաթար՝ 9 ապրիլ թարիխինտէն 18 մայիս թարիխինէ գատար ամէտշիւտ իտէճէք, վէ իչպու գաթար՝ 19 յուլիս թարիխինտէն իթիպարէն ամէտշիւտ իտէճէք տիր։
Միւլահազա.—Գարաքէօյ քէօբրիւսինտէն խաթթ ուզէրինէ վէ խաթթ ուզէրինտէն Գարաքէօյ քէօբրիւսինէ տօղրուտան տօղրույա իճրա գըլընաճագ պակամ թապիր օլունըր էչխաս զաթիյէ՝ զիյրտէ նումէրօլարը մուհարրէր գաթարլարտա գապուլ օլունըր։
Եվվէլա, Գարաքէօյ քէօբրիւսինէ իրսալ գըլընաճագ պակամլար 1 վէ 3 վէ 7 վէ 31 վէ 17 վէ 19 վէ 21 վէ.33, սանիէն, Գարաքէօյ քէօբրիւսինտէն խաթթ ուզէրինէ իրսալ գըլընաճագ պակամլար 34 վէ 6 վէ 8 վէ 4 վէ 36 վէ 18 վէ 20 վէ 22 նումէրօլը գաթարլարլա իճրա գըլընաճագը պէյան օլունըր։

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ
ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱԱ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

Տօղրու կիտէն 522 վէ 525 նումէրօլը թրէնլէրտէն պաշգա 524 վէ 523 նումէրօլը գաթարլար Ֆէնէր Քէօշէսինտէ ագթարմա իտէճէքլէր տիր։

ՀԱՐԷՔԷԹ ՍԹԱՍԻՕՆ	ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	522 Ագշ.	524 Ագշ.	ԱՎԴԷԹ ՍԹԱՍԻՕՆ	ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	523 Ագշ.	525 Ագշ.
Քէօբրիւտէն	հար.	6 10	7 45	Ֆէնէր Պաղչէսի	հար.	7 55	10 50
Հայտար Բաշա	միւվ.	6 35	8 10	Ֆէնէր Քէօշէսի		8 05	10 59
	հար.	6 45	8 27	Գըզըլ Թօբրագ		8 08	11 04
Գըզըլ Թօբրագ		6 51	8 36	Հայտար Բաշա	միւվ.	8 13	11 09
Ֆէնէր Քէօշէսի		6 55	8 42		հար.	8 21	11 20
Ֆէնէր Պաղչէսի	միւվ.	7 02	8 49	Քէօբրիւ	միւվ.	8 46	11 45

ՀԱՄԻՏԻՑԷ—ԱՏԱ ԲԱԶԱՐ ԽԱԹԹԸ

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 426 (սթ. տգ.)
Համիտիյէ հար. 5 56 ագշ.
Ատա Բազարը միւվ. 6 14 »

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 425 (սթ. տգ.)
Ատա Բազարը հար. 4 17 ագշ.
Համիտիյէ միւվ. 4 35 »

ԱԼԱՅՈՒՆՏ—ՔԻՒԹԱՀԻԱ ԽԱԹԹԸ

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 322 (սթ. տգ.)
Ալայունտտան հար. 1 05 ագշ.
Քիւթահիայա միւվ. 1 25 »

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 324 (սթ. տգ.)
Ալայունտտան հար. 11 15 ագշ.
Քիւթահիայա միւվ. 11 35 »

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 321 (սթ. տգ.)
Քիւթահիատան հար. 12 10 ագշ.
Ալայունտա միւվ. 12 30

Էշեա վէ եօլճու գաթարը Ն. 323 (սթ. տգ.)
Քիւթահիատան հար. 10 15 ագշ.
Ալայունտա միւվ. 10 35 »

ՀԱՅՏԱՐ ՊԱՇԱ—ԷՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԷՔԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ	34	36
	Է. Ն.	Է. Ն.
	Սպհ.	Ագշ.
Քէօբրիւտէն	10 55	7 45
Հայտար Բաշա միւվ.	11 20	8 10
հար.	11 45	8 27
Գըզըլ Թօբրագ		
Ֆէնէր Քէօշէսի		
Կէօզ Թէբէ		
Էրէն Քէօյ		
Պօսթանճը		
Մալթէբէ		
Գարթալ		
Բէնտիք միւվ.	12 50	9 40
հար.	1	9 50
Թուզլա	1 22	10 15
Կէպզէ	1 43	10 40
Տիլ Իսգէլէսի	2 08	11 02
Թավշանճըլ	2 19	11 13
Հէրէքէ	2 40	11 34
Եարըմճա	3 01	11 54
Թիւթիւն Չիֆթլիք	3 15	12 07
Տէրինճէ	3 27	12 21
Իզմիտ միւվ.	3 42	12 35
հար.	4 07	
Պէօյիւք Տէրպէնտ	4 41	
Սապանճա	5 14	
Համիտիյէ	5 41	
Կէյվէ	6 28	
Ագ Հիսար	6 54	
Մէքէճէ	7 29	
Լէֆքէ	7 59	
Վէզիր Խան	8 37	
Պիլէճիկ միւվ.	9 20	
հար.	9 35	
Գարաքէօյ	10 45	
Պօզիւք	11 29	
Ին Էօնիւ	12 22	
Չուգուր Հիսար	12 54	
Էսկիշէհիր միւվ. Ագշ.	1 35	
ԹՐԷՆ ՆՕ. 122	Սպհ.	
Էսկիշէհիր հար.	12	
Ագա Բունար	12 44	
Ալը քէօյ	1 24	
Պէյլիք Ախըր	2 04	
Սարըքէօյ	3 09	
Պէյլէր	3 58	
Սագըլէր	4 35	
Պէյլիք Քէօբրիւ	5 09	
Բօլաթլը	6 03	
Մալըքէօյ	7 21	
Սընճան Քէօյ	8 15	
Էնկիւրի միւվ.	9	

ԱՎԴԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ	121	31
	Է. Ն.	Է. Ն.
	Սպհ.	Սպհ.
Էնգիւրիտէն հար.	1	
Սընճանքէօյ	1 47	
Մալըքէօյ	2 49	
Բօլաթլը	4 16	
Պէյլիք Քէօբրիւ	5	
Սագըլէր	5 27	
Պէյլէր	6 04	
Սարըքէօյ	7 01	
Պէյլիք Ախըր	7 58	
Ալըքէօյ	8 46	
Ագ Բունար	9 18	
Էսկիշէհիր միւվ.	10	
ԹՐԷՆ ՆՕՄ. 33	Ագշ. Սպհ.	
Էսկիշէհիր հար.	9 45	
Չուգուր Հիսար	10 24	
Ին Էօնիւ	10 57	
Պօզիւք	11 34	
Գարաքէօյ	12 10	
Պիլէճիկ միւվ.	1	
հար.	1 10	
Վէզիր Խան	1 51	
Լէֆքէ	2 29	
Մէքէճէ	3 03	
Ագ Հիսար	3 32	
Կէյվէ	3 58	
Համիտիյէ	4 54	
Սապանճա	5 12	
Պէօյիւք Տէրպէնտ	5 42	
Իզմիտ միւվ.	6 18	
հար.	6 43	11
Տէրինճէ	6 59	11 18
Թիւթիւն Չիֆթլիք	7 10	11 29
Եարըմճա	7 25	11 41
Հէրէքէ	7 52	12 08
Թավշանճըլ	8 04	12 19
Տիլ Իսգէլէսի	8 15	12 33
Կէպզէ	8 48	1 02
Թուզլա	9 08	1 23
Բէնտիք միւվ.	9 30	1 43
հար.	9 44	1 58
Գարթալ		
Մալթէբէ		
Պօսթանճը		
Էրէն Քէօյ		
Կէօզ Թէբէ		
Ֆէնէր Քէօշէսի		
Գըզըլ Թօբրագ		
Հայտար Բաշա միւվ.	10 58	3 03
հար.	11 20	3 15
Քէօբրիւյէ միւվ.	11 45	3 40

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԷԱ ԽԱԹԹԸ

222 նումէրօլը էշեա վէ եօլճու գաթարը (սթ. տգ.)

Էսկիշէհիր	հարէքէթ	10 25	Սպհ.
Քէօքճէ Գըրըգ	»	11 07	
Սարըճէ Բունար	»	12 05	
Ալայունտ	»	12 59	
Չէօքիւրլէր	»	1 41	
Տէօյէր	»	2 41	
Իհսանիյէ	»	3 10	
Համմամ	»	3 34	
Ղազլըկէօլ Համմամը	»	3 44	
Աֆիօն Գարահիսար	»	4 31	
Պէօյիւք Չօպանլար	»	5 11	
Չայ	»	6 06	
Իսհագլը	»	6 51	
Եաւիան	»	7 15	
Ագշէհիր	»	7 46	
Ալկըրի քէօյ	»	8 18	
Չավուշճը քէօյ	»	9	
Ըլկըն	»	9 38	
Գատըն Խանը	»	10 25	
Սէրայ Խնի	»	11 20	
Մէյտան	»	11 52	
Բունար Պաշը	»	12 52	
Գօնիա	միւվասալէթ	1 30	Ագշ.

221 նումէրօլը էշեա վէ եօլճու գաթարը (սթ. տգ.)

Գօնիա	հարէքէթ	10 30	Սպհ.
Բունար Պաշը	»	11 12	
Մէյտան	»	12 17	
Սէրայ Խնի	»	12 57	
Գատըն Խանը	»	1 39	
Ըլկըն	»	2 33	
Չավուշճը Քէօյ	»	3 05	
Ալկըրի Քէօյ	»	3 43	
Ագշէհիր	»	4 23	
Եաւիան	»	4 45	
Իսհագլը	»	5 10	
Չայ	»	6 03	
Պէօյիւք Չօպանլար	»	6 50	
Աֆիօն Գարահիսար	»	7 43	
Ղազլըկէօլ Համմամը	»	8 14	
Համմամ	»	8 23	
Իհսանիյէ	»	8 50	
Տէօյէր	»	9 35	
Չէօքիւրլէր	»	10 23	
Ալայունտ	»	11 07	
Սարըճէ Բունար	»	12 03	
Քէօքճէ Գըրըգ	»	12 45	
Էսկիշէհիր	միւվասալէթ	1 25	Ագշ.

Սէնիգարուտա միւհթէրէմ տագիգ ֆապրիգասը հիզասընտա գահվէխանէ իլէ խանէ պէյնինտէ օլուպ Խազինէի ճէլիլէյէ ափտ պուլընան մալիւմ էլ զըրա արսանըն միւնասիպ մահալլինէ պարագ ինշասը յա գահվէճիլիք իթմէք իւզրէ 319 սէնէսինտէն 321 սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ գատար 3 սէնէլիկի իճարի Օսմանի 100 ղչ. հիսապը յա 2100 ղչ. պէտէլ իլէ իսթիյճարա թալիպ զուհուր էյլէմիշ օլտուղընտան, պունա զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՝ չէհրը հալը Րումինին 16նճը բազար էրթէսի կիւնիւ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աչըգ վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝
2 հազ. 319

Եվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսի իչիւն պիր սէնէլիք օլմագ ուզրէ միւպայաասը նա լիւզում կէօրիւլէն 75000 քիլօ գըյէի ճէմիյէ քէօմիւրին միւնագասասը իճրա օլունաճագընտան, թալիպ օլանլարըն շէրայիթը անլամագ իւզրէ հէր կիւն Միւպայաաթ Գօմիսյօնունա վէ գաթը իհալէ իչիւն ... 100տէ ... 10 նիսանէ ... Թասարըֆ Մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
2 հազիրան 319
5—5